

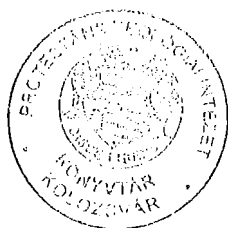
Az Erdélyi Református Egyházkerület
Kolozsvári Theológiai Fakultásának

ÉVKÖNYVE

az 1943–44. tanévről.

Szerkesztette:

DR. GÖNCZY LAJOS
a theol. Fakultás e. l. igazgatója.

KÖLOZSVÁR, 1944.

A REFORMÁTUS THEOLOGIAI FAKULTÁS KIADVÁNYA

Felelős kiadó : Dr. Gönczy Lajos

Jordáky könyvnyomda, Kolozsvár, Hitler-tér 13. Felelős vezető : Jordáky Lajos.

I.

Az intézet állapota.

A) Szellemi állapot.

a) Hatóságok.

1. Az intézet tanulmányi felügyelője: *Vásárhelyi János*, az erdélyi református egyházkerület püspöke.

2. Az intézet főgondnoka: *Báró Kemény János*. Gondnok: *Dr. Kovács András* táblabíró. Az előjáróság lelkészi tagjai: *Kovács László* esperes lelkész, *Dr. Musnai László* koll. vallás-tanár, theologiai magántanár, *Kádár Géza* lelkész, generális direktor (megválasztott az 1939 nov. 25. ker. közgyűlésen), egy hely üres. Világi tagok: *Dr. Bartók György* egyetemi ny. r. tanár (megválasztott az 1941 márc. 28. egyházkerületi közgyűlésen), *Dr. Vékás Lajos* ítélőtáblai elnök, *Gönczy László* koll. igazgató, *Kós Károly* mezőgazdasági főiskolai ny. r. tanár, egyhím. főgondnok. Az előjáróság 1937 nov. egyh. ker. közgyűlésen újított meg 1942 december 31-ig terjedő ciklusra.

3. Az intézet tisztviselői 1940 július 1-től 1944 június 30-ig terjedő ciklusra: igazgató: *Dr. Gönczy Lajos*, gazdasági felügyelő-professzor: *Dr. Nagy Géza*, internátus-konviktusi felügyelő-professzor: *Maksay Albert*, könyvtáros-professzor: *Dr. Tavaszy Sándor*, előjárósági jegyző: *Maksay Albert*. Választásukat a mélt. Igazgatótanács 7737—1940. szám alatt hagyta jóvá. Tanárkar jegyzője: *Nagy András*. Háznagy: *Kovács Lajos*.

4. Az intézet egyházkerületi közgyűlési képviselője: *Dr. Imre Lajos*, akit 9015—1943. III. sz. alatt igazolt az Igazgatótanács.

b) Tanári kar.

Dr. J. A. Cramer, az utrechti egyetem professzora, tiszteletbeli tanár. Megválasztott az 1921. évi július 2-iki egyházkerületi közgyűlés által.

Dr. K. Barth, a baseli egyetem professzora, tiszteletbeli tanár. Megválasztott az 1937. évi január 30-iki egyházkerületi közgyűlés által.

Dr. Ravasz László, dunamelléki püspök, tiszteletbeli tanár. Megválasztatott az 1941. évi március 28-iki egyházkerületi közgyűlés által.

Dr. Tavaszy Sándor, a vallásfilozófia és systematika theologia nyilván. rendes tanára, a theologiai Fakultás Könyvtárának felügyelője, egyházkerületi főjegyző-püspökhelyettes, a magyarországi református egyház Zsinatjának, Zsinati Tanácsának és Egyetemes Konventjének rendes tagja. Az Erdélyi Múzeum Egyesület alelnöke, az Erdélyi Irodalmi Társaság alelnöke, az Erdélyi Kárpát Egyesület tb. elnöke, a Magyar Protestáns Irodalmi Társaság hittudományi Szakosztályának választott tagja, a Corvin-koszorú tulajdonosa. Felelős szerkesztője a Református Szemlének. Szolgálati éveinek száma 24. Intézetünknel működik 1920 július 1. óta.

Dr. Imre Lajos, a gyakorlati theologia nyilván. rendes tanára, zsinati és konventi rendes képviselő, konventi lelkesítő jegyző, a Zsinati Tanács egyik jegyzője, egyházkerületi képviselő, az erdélyi egyházkerület missziói előadója, a kolozsvári református kollégium előjáróságának tagja, a kolozsvári egyházközség presbitere, a Presb. Rendszerű Ref. Egyházak Világszövetsége kontinentális bizottságának tagja, a Magyar Protestáns Irodalmi Társaság hittudományi Szakosztályának választott tagja, az Erdélyi Irodalmi Társaság, a Kemény Zsigmond Irodalmi Társaság rendes tagja, a Magyar Ref. Vasárnapi Iskolai Szövetségnek és az Ifjúsági Keresztyén Egyesületek Szövetségének elnöke, az „Az Út” felelős szerkesztője. Szolgálati éveinek száma 23. Intézetünknel működik 1921 július 1. óta.

Dr. Gönczy Lajos, e. i. igazgató, a filozófiai pedagógiai tanszék nyilván. rendes tanára, aki megbízás folytán a gyakorlati theologiai tanszék tárgyainak egy részét látja el, zsinati tanári rendes képviselő, az Egyetemes Tanügybizottság tagja, igazgatótanácsos, egyházkerületi képviselő, a felekezeti tanintézetek tanerőinek és egyéb alkalmazottainak az 1934. I. sz. 2. §-án alapuló szabályszerű elbánás alá vonását megelőző eljárás lefolytatására az erdélyi ref. egyházi főhatóságnál alakított bizottságba kiküldött egyházi tag, a Magyar Biblia Társulat választmányi tagja, a Teleki Théka alapítványi tanácsának, a kolozsvári egyházmegye tanácsának, a kolozsvári református leánygimnázium előjáróságának, a Református Kórház keblitanácsának, a kolozsvári egyházközség presbitériumának, iskolaszékének és bíróságának, Kolozsvár város törvényhatósági bizottságának, a kolozsvári áll. népiskola gondnokságának tagja. „Az én kicsinyeim” szerkesztője. Szolgálati éveinek száma 21. Intézetünknel működik 1923 február 1. óta.

Dr. Nagy Géza, a keresztyén egyház történetének nyilván. rendes tanára, a kolozsvári egyházközség presbitere, iskolaszékének és missziói bizottságának tagja, az Országos Zsinat póttagja, az Egyetemes Konvent Parochiális Könyvtár Bizottságának tagja, tartalékos táborigazgató, a Kolozsvár-Belvárosi Férfiszövetség és az Erdélyi Múzeum Egyesület Bölcsészeti-, Nyelv- és

Történettudományi Szakosztályának választmányi tagja. Szolgálati éveinek száma 18. Intézetünknel működik 1926 szept. 1. óta.

Maksay Albert, az új-szövetségi tudományok tanszékének nyilvános rendes tanára, egyházkerületi tanácsbíró, a kolozsvári ref. egyházközség pópresbitere, a Református Szeretetház előjárósági tagja, a „Református Család“ felelős szerkesztője, az Egyetemes Konvent tanügyi bizottsága ifjúsági könyvtári szakbizottságának, a külügyi bizottság amerikai albizottságának tagja, a „Hit és Rend“ mozgalom állandó bizottságának, a Presb. rendszerű Ref. Egyházak Világszövetsége kontinentális bizottságának tagja. Az Erdélyi Irodalmi Társaságnak és az Erdélyi Helikon írói közösségnek tagja, a Ferenc József-Tudományegyetem bölcészeti-, nyelv- és történettudományi karán az angol nyelv lektora, az Erdélyi Párt kolozsvári tagozata elnöki tanácsának tagja: tartalékos tábori lelkész, a kardokkal díszített III. oszt. katonai érdemkereszt, a bronz vitézségi érem, a Károly-csapatkereszt, a sebesülési érem, a karddal és sisakkal díszített háborús emlékérem birtokosa. Szolgálati éveinek száma 19. Intézetünknel működik 1925 október 1. óta.

Nagy András, az ó-szövetségi theol. tudományok nyilvános rendes tanára, a főiskolás IKE felügyelője, egyházkerületi tanácsbíró, a kolozsvári ref. kollégium előjáróságának tagja, a konventi énekügyi bizottságnak és a theol. albizottságnak tagja, az „Ifjú Erdély“ főszerkesztője, az „Ifjú Erdély“ iratterjesztése felügyelőbizottságának elnöke, a külmisziói végrehajtóbizottság elnöke, a „Református Család“ társszerkesztője, az Evangéliumi Munkások Erdélyi Szövetségének (E. M. E. Sz.) elnöke, a Károly csapatkereszt tulajdonosa, a Tanári Kar jegyzője. Szolgálati éve 8. Intézetünknel működik 1936 szept. 1. óta.

Dr. Musnai László, a nagyenyedi Bethlen-theologia igazgató-professzora és a kollégium vallástanára, az új-szövetségi tudományok m. tanára. Ez évben nem tartott előadást.

Járosi Andor, ev. esperes-lelkész, a gyak. theol. tudományok m. tanára. Ez évben nem tartott előadást.

Borbáth Dániel, a Diakonissza-intézet igazgató-lelkésze, a systematika-theologiai tudományok m. tanára. Ez évben nem tartott előadást.

Nagy József, balázsfalvi lelkész és a nagyenyedi Bethlen-theologia r. tanára, okl. vallástanár, a gyakorlati theologiai tudományok m. tanára. Ez évben nem tartott előadást.

Tunyogi Csapó András, budapesti hitoktató lelkész, az ó-szövetségi theol. tud. m. tanára. Előadást ez évben nem tartott.

Dávid Gyula, székelyudvarhelyi lelkész, a systematika-theologiai tudományok m. tanára. Előadást ez évben nem tartott.

László Dezső, kolozsvári lelkész, országgyűlési képviselő, a gyakorlati theologia m. tanára. Ez évben nem tartott előadást.

Dr. Biró Sándor, kolozsvári ref. koll. tanár, az egyház-történelem m. tanára. Ez évben nem tartott előadást.

Kiss Béla, evang. lelkész, a rendszeres theol. tudományok m. tanára. Ez évben nem tartott előadást.

Kozma Tibor, árpástói lelkész, a gyak. theologia m. tanára. II. félévben tartott előadásokat.

Dr. Koronka István, egyetemes orvostudor, az egészséggtan képesített tanára, intézeti orvos és intézetünkben a közegészségtan és orvosi ismeretek tanára. Intézetünknel működik 1932 július 1. óta. Szolgálati éveinek száma 12.

Benedek Kálmán, zenetanár, 1940 április 1-től az énekzene megválasztott tanára.

Dr. Borbáth Samu, ügyvéd, az V. évfolyamon előadta: „A jogi ismeretek“-et heti 1 órán.

Tatár Ferenc, kollégiumi tanár, a román nyelvet tanította az I—IV. évfolyamoknak II. félévben, heti 4 órán.

Kelemen István, vallásoktató lelkész, levante-oktató végezte heti 3 órán ifjúságunk levante-oktatását.

Az intézet háznagya: *Kovács Lajos*, aki az intézet gazdasági ügyei adminisztrációját végzi, továbbá mint pénztáros és háznagy működött.

Szénior: *Herman János*, segédlelkész, aki az ifjúság baráti pásztorációját végezte.

c) Hallgatók.

Hallgatóinkról az alábbi táblázatok adnak áttekintést:

1. Hallgatók illetősége:

Évfolyam	I.		II.		III.		IV.		V.		I—V.		
Félév	I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.	
Beiratkozott	19	19	8	8	8	8	13	13	13	12	61	60	
Kerületünkből {	férfi . . .	8	8	4	4	3	3	11	11	11	10	37	36
		nő	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Más kerületből	2	2	1	1	2	2	—	—	—	—	5	5	
Délerdélyi	9	9	3	3	3	3	2	2	2	2	19	19	
Összesen :	19	19	8	8	8	8	13	13	13	12	61	60	

2. Hallgatók szüleinek foglalkozása:

Szülők foglalkozása	I.	II.	III.	IV.	V.	Össze- sen
	éveseké					
Lelkipásztor	7	4	1	7	1	20
Tanár, tanító	—	—	1	—	1	2
Tisztviselő	2	1	2	2	2	9
Egyéb értelmiségi	—	1	—	—	—	1
Katona, közbiztonsági szerv . .	—	—	—	—	—	—
Iparos, kereskedő	3	—	2	2	2	9
Földbirtokos, művelő, östermelő,	7	2	2	2	6	19
Alkalmazott	—	—	—	—	—	—
Magánzó	—	—	—	—	—	—
Összesen:	19	8	8	13	12	60

3. Hallgatók nyelvtudása:

Mindnyájan magyar anyanyelvűek, kik közül beszélt: németül 30-an, franciául 5, szerbül 2, olaszul 2.

4. Külföldi tanulmányozás:

Ebben az esztendőben sem tanult külföldön senki az ismeretlenség miatt.

5. Cserediákság:

November havában két heti időre Szőke Károly, Tompa János IV. éves hallgatóink a budapesti, Csutak Csaba, Koszorusz Ferenc V. éves hallgatóink a pápai theologiai akadémián hallgatók és vettek részt a theologus életben; helyükre Budapestről Hédig Lőránt, Varga Sándor II. éves, Pápáról Grastyán Endre II. éves, Czucz Ferenc IV. éves hallgatók jöttek.

B) Anyagi állapot.

a) Jelentés az Intézet anyagi helyzetéről.

1. A theologiai Fakultás ingatlan vagyonában ez iskolai éven semmi változás nem állott be. *Belsősegeink:* a) *A főépület* Bethlen-tér 13. sz. alatt, melyben intézetünk tantermei, internátusa, konviktusa, három professzori és a háznagyilakás van elhelyezve. Az itteni üzlethelyiségek bérlői a régiek, akik az eddigi alacsony bérért fizetik. A M. Á. V. által használt második emeleti bérelt helyiség) havi összege 509 P. 17 fillér, amelyet pontosan fizetnek. b) *A Bethlen-utcai 34. szám* alatti épületben három professzor lakik, amelynek természetesen jövedelme nincs. Ellen-

ben kiadásaink vannak utána. Ez évben sikerült itt megkapni az állami házadómentességet. c) A *Hitler-tér 15. szám* alatti rendőrségi épület havi bére 1500 pengő. A bérleti szerződés rendben van. A víz- és csatornázási díjat, illetéket mi hordozzuk. d) A *Tordai-ut 18—20. szám* alatti bérházban 9 lakónk van, akikről havonta 328 P. 55 fillér házbér folyik be. E ház vételárához a Főiskolás I. K. E.-től 10.000 pengő kölcsönt vettünk fel, amiből 5600 pengő van visszafizetve. Az épületek elég jókarban vannak, de a főépület belső, udvar felőli falazata, külső frontja és díszterme a normális viszonyok helyreállása után azonnal kijavítandó és újra festendő. Súlyos terhet jelentett a tüzelőanyag, különösen a központi fűtéshez szükséges szén beszerzése, ami 21.075 pengő 92 fillért emésztett meg és mégsem tudtuk a nagy nehézségek között kapott silány szénnel az épületet kellő módon fűteni.

A *külső ingatlanok* a következők: a) A *Békásban* egy 2 hold 850 □-öl nagyságú kert, melynek szénatermését értékesítjük, gyümölcsét pedig a konviktus és a tanári családok használják el. Az ifjúság az őszi munkálatokban buzgón segédkezett Nagy András professzor irányítása mellett. b) A *Borháncs-dűlőben* Bekess Károly adománya folytán két és fél hold tehermentes szántó van, amelynek termését feles művelés útján a konviktus használja. c) Visszaigénylés alatt van a románok által agrárreform címen elvett és még mindig a helybeli görög katolikus esperes által használt 15 hold 467 □-öl szántó és legelő. Ez évben újból kértük a visszaadását, de a kérésnek és a személyes közbenjárásnak nem volt eredménye.

2. Az Intézet *pénzvagyonából* az alapok és ösztöndíjak elértéktelenedtek, vagy a mélt. Előljárárság jóváhagyása mellett kölcsönvették. Kamataikat, sokszor megpótolva, rendesen fizetjük.

A Vályi-féle alap kamatait is az Intézet fizeti. A múlt évben 514 pengő 15 fillért fizettünk ki az özvegynek 10.616 pengő 50 fillér után.

Ösztöndíj címen kaptunk az Egyházkerülettől 12.000, a theologiai tanároktól 550, Bekecsalja-i egyházmegyétől 600, Erdővidék-i egyházmegyétől 246, Kalotaszeg-i egyházmegyétől 600, Kézdi egyházmegyétől 300, Maros-i egyházmegyétől 680, Orbai egyházmegyétől 329, Sepsi egyházmegyétől 600, Udvarhely-i egyházmegyétől 545, a Sófalvi egyházközségtől 24 pengőt.

Jutalmazásra: „Lelkigondozó“ 60, Bekess Károly 20, Székely János 50, N. N. 50, Dérczy Imréné 100, Deák Ferenc 200, br. Kemény János 1000 pengőt adott. *Ezenkívül befolyt* báró Kemény János 1000, kolozsvári Református Nőszövetség 2500, svájciak 4000, Baga István festő 129, dr. Nagy Emil 15, Nagy Gerő 20, Erdélyi Kirendeltség 350 pengős adománya. Épület-karbantartásra N. N.-től 9035 pengő 47 fillér folyt be. A Délerdélyből menekült hallgatók felsegélyezésére begyűlt 15.343 pengő 09 fillér. A M. Nagy Ottó vallásánár alapítványából 250 pengő fizettetett be, úgy, hogy ez most 950 pengőt tesz ki.

3. Örömmel jelentem, hogy a nagyméltóságú Minisztérium az *államsegélyt* 69.500 pengőről 120.500 pengőre emelte fel, amit főként a személyi kiadások tettek szükségessé.

4. Az iskolai év tartama alatt *leckepénz* címen esedékes volt 6400 pengő, régi hátralék címen 5241 P. Befolyt 1750 P., leckepénz-kedvezmény címen elengedettett 2079 pengő 15 fillér, összes hátralék 7811 pengő 85 fillér.

5. Az 1943—44. isk. évi költségvetésének végösszegei ezek:

Szükséglet 189.269 P. 40 fill.

Fedezet 160.170 P. 44 fill.

Hiány: 29.125 P. 96 fill.

6. Az egész év folyamán begyűlt *perselypénz* címen 2068 P. 84 fillér, amelyből 23 P. 82 fillért a Diakonissza Intézet, 239 P. 98 fillért a bombakárosultaknak támogatására, 126 P. 36 fillért árvaházi célra, 1678 pengő 68 fillért pedig egyetemi beiratkozási díjra fordítottunk.

Egyéb adományok a következők voltak: Bombakárosultaknak dr. Tavasz Sándor 300, dr. Gönczy Lajos, dr. Imre Lajos, dr. Nagy Géza 240—240, Maksay Albert 180, Nagy András 150, Kovács Lajos 100, a theologiai Fakultás 350, a theologia ifjúsága 112 P. 60 fill., összesen tehát a fenti perselypénzzel együtt 2158 pengőt küldtünk el.

7. A tanárok a Nyugdíj Intézet és az OTBA tagjai. Járulékaikat a fenntartó testület és az érdekelt felek rendszeresen fizetik.

b) Jelentés az intézeti internátus és konviktus állapotáról.

Az internátusnak az 1943—44. iskolai év folyamán 87 bennlakó tagja volt. Ez a létszám következőképpen oszlott meg: theologiai hallgató 55, más egyetemi és főiskolai hallgató 19, középiskolai tanuló 10, lelkész, utazótitkár 3. A bennlakás beosztásában évközben több ízben is változások történtek, részben azért, mert a múlt évben már átengedett helyiségeken kívül az idei év elején a MÁV üzletvezetősége még két szobát igénybevetett, részben azért, mert télen a nehezen fűthető szobák lakóit a tüzelőanyag beszerzésének nehézségei miatt átmenetileg más szobákban kellett elhelyezni. Az ifjúság ezeket a háborús szükségből folyó intézkedéseket megértéssel fogadta. Egyébként az internátusi élet rendben folyt. Fegyelmi ügyben csak egyszer került sor tanári-kari beavatkozásra.

Az internátusi díj egész évre 250 pengő volt.

A konviktusban az I. félév folyamán átlag 62, a II. félév folyamán átlag 61 ifjú étkezett. Havonként kimutatva: a szeptemberi létszám 59 volt, az októberi 61, a novemberi 69, a decemberi 65, a januári 63, a februári 60, a márciusi 63, az áprilisi 57. Mint a bennlakásnak, úgy a konviktusnak is voltak nem theo-

logus tagjai (más egyetemi karok és főiskolák hallgatói, középiskolások) és pedig — a fentebb résztezett létszámba beleértve — szeptemberben 10, októberben 12, novemberben 15, decemberben 12, januárban 11, februárban 9, márciusban 11, áprilisban 7. A konviktus vezetését ez évben is Kovács Lajos háznagy látta el hozzáértéssel és gondosan.

A konviktusi ellátás díját az előjáróság egész évre 800 pengőben állapította meg, mivel azonban a tanév korábban záródott, a konviktusi tagok 112 pengő díjelengedésben részesültek.

Az internátus és konviktus nem theologus tagjai felvételi díj címén évi 50 pengőt, illetőleg ennek az összegnek havonkénti hányadában havi 5 pengőt fizettek.

A dijhátralékok összege ez év végén aránylag kevesebb, mint máskor, aminek azonban nem az ifjak jobb fizetőkészsége, hanem a nagymértékű segélyezés a magyarázata.

Az intézet kötelékébe felvett ifjak élmezésén kívül a konviktus négy alkalommal rendkívüli ellátást is nyújtott, és pedig 1943 október havában a kolozsvári református egyházmegyei lelkeszi értekezlet résztvevőinek 1 napon, november havában a missziói konferencia 38 résztvevőjének 1 napon, 1944 február havában a vallás tanári konferencia 17 résztvevőjének 2 napon, szintén februárban a szórványmissziói tanfolyam 15 résztvevőjének 1 hétiig.

c) Tan- és nevelőeszközök.

Intézetünk felszerelésében ebben az esztendőben említésre méltó változás nem történt.

d) Könyvtári jelentés.

Az 1943—44. tanév végén könyvtárunk állománya: 25.529 mű 35.810 kötetben. Ezévi gyarapodás 129 mű 137 kötetben. Ebből vásárlás 44 mű 44 kötetben, adomány 85 mű 93 kötetben. Adományoztak: dr. Ravasz László, Vásárhelyi János, Józán Miklós, László Dezső, Balog Katalin, özv. Kozma Imréné, Egyetemes Konvent, Erzsébet Tudományegyetem, Hangya Országos Központi Szövetsége, Erdélyi Magyar Gazdasági Egyesület, Ferenc József Tudományegyetem, széki református egyházközség, dr. Imre Lajos és dr. Tavaszy Sándor különböző évkönyveket, Értesítőket, Jegyzőkönyveket, Emlékkönyveket, Jelentéseket és traktátusokat. — Folyóirataink, részben rendelés, részben adományozás útján a következők: Református Szemle, Kiáltó Szó, Az Út, Ifjú Erdély, Keleti Ujság, Protestáns Szemle, Református Ifjúság, Református Jövő, Református Élet, Reformátusok Lapja, Debreceni Protestáns Lap, Dunántúli Protestáns Lap, Egyháztörténet, Debreceni Közlöny, Egyházi Híradó, Fecske, Hajnal, Evangélikus Élet, Gyülekezeti Élet, Harangszó, Magvető, Sárospataki Lapok, Sárospataki Ifjúsági

Közlöny, Pro Christo, Magyar Út, Pásztortűz, Magyar Nép, Erdélyi Múzeum, Magyar Statisztikai Szemle, Szellem és Élet, Magyar Ifjúság, Kisebbségi Körlevél, Evangelisches Missionsmagazin, Deutsches Pfarrerblatt, Kirchenblatt stb.

Az olvasóteremben elhelyezett kézikönyvtár állománya 259 mű 571 kötetben. Az olvasóteremben 924 olvasó fordult meg és tartózkodott több-kevesebb ideig. Kikölcsönöztünk a hallgatóknak otthoni használatra 292 művet, kívüllevőknek 134 művet. Az olvasóteremben használtak 394 művet (a kézikönyvtáron kívül). Szükségessé vált a könyvtár átrendezése és további bővítése, valamint a szakkatalógus újra elkészítése. Ezeknek az elvégzésére várjuk az alkalmas és békés időt.

II.

Az intézet működése.

A) Adatok az 1943—1944. iskolai év történetéhez.

1. **A tanév dátumai.** A tanévet 1944 szeptember 19-én nyitottuk meg. Imádkozott és bibliát magyarázott dr. Tavaszy Sándor püspökhelyettes, évnyitó beszédet mondott dr. Gönczy Lajos igazgató, fogadalmat tettek az újonnan felvett hallgatók. Gyülekezeti ének nyitotta meg és zárta be az ünnepélyt, melyen résztvettek az Előjáróságon, Tanárkaron, Ifjúságon kívül az egyház, a testvérintézetek és a hatóságok kiküldöttei. (Az évnyitó beszéd a Református Szemle 1943. 27., a bibliamagyarázat az 1943. 29. számában jelent meg.)

Az éveleji dátumok a következők voltak: javító- és pótkollokviumok szeptember 13—14, minősítő vizsga szeptember 15, alapvizsga szeptember 16, beiratkozás szeptember 17—18, előadások kezdete szeptember 20.

Az I. félévet a rendes keretek között tarthattuk meg. A kollokviumok 1944 január 24—február 1. napjain folytak le. A II. félévet február 7-én kezdtük el és a rendkívüli körülmények miatt április 26-án fejeztük be az előadásokat. A karácsonyi szünidő 1943 december 17-től 1944 január 6-ig, a húsvéti 1944 április 1-től április 17-ig tartott. Szünnapot tartottunk az összes hivatalos ünnepeken. Az II. félévi kollokviumokat április 27—29. napjain, valamint májusban, a vizsgálatok előtt vettük be.

Az évet április 29-én zártuk be szűk, családi körben tartott ünnepséggel, melyen imádkozott és ígét hirdetett Vásárhelyi János püspök, záróbeszédet mondott az igazgató. (Évzáró bibliamagyarázat és az évzáró beszéd a Református Szemle 1944 évi 15. számában jelent meg.) Jutalmak kiosztása, V. évesek kibocsátása, gyülekezeti énekek foglaltak helyet az ünnepély programjában.

2. **Nyári munkaprogramm.** *1. évet végzettek számára.* Szentírás tanulmányozás: a) Az egyház Dániel próféta könyvében; b) Az egyház János apostolnak Mennyei Jelenésekről való könyvében. — Tudományos munka: Kivonatolják az Institutio IV. könyv I—XII. fejezeteit.

A II. évet végzettek számára. Szentírás tanulmányozás: a) Ámos és Hoseás igehirdetése; b) Az újszövetség szociális

infásai. — Tudományos munka: Kivonatolják az Institutio III. önyv I—X. fejezeteit.

A III. évet végzettek számára. Szentírás tanulmányozás: a) Jézus Krisztus a Zsoltárookban; b) A misszió gondolata a Zsolirokban. — Tudományos munka: Kivonatolják az Institutio IV. önyv XIV—XIX. fejezeteit.

3. Akadémiai istentiszteleteinket Fakultásunk díszterében ebben az évben is minden vasárnap délelőtt 11 órai kezdettel megtartottuk október 31-től Szentháromság vasárnapjáig, az június 4-ig. Hallgatóink, valamint a helybeli gyülekezetek sok agja látogatta ezeket az istentiszteleteket olyan számban, hogy a rem legtöbbszőr alig bírta befogadni az összegyűlteket. Az egész v folyamán 2.068 P. 84 fillér perselypéncz folyt be, melyből hallatóink segélyezésére 1.678 P. 68 fillért, az árvaház javára 126 P. 6 fillért, a Diakonissza-intézet javára 23 P. 82 fillért és a bombárosultak javára 239 P. 98 fillért fordítottunk.

I

KÖZELEDJETER AZ ISTEENHEZ ÉS KÖZELEDNI FOG HOZZÁTOK.

1943 okt. 31-től, a reformáció emléknapijától 1943 dec. 26-ig, karácsonyig.

1. Október 31. (Reformáció emléknapi.) A kegyelem. I. Kor. 15:10/a. Predikált: *Maksay Albert*.
2. November 7. Háládatosság. I. Thess. 5:18. Predikált: *Dr. Nagy Géza*.
3. November 14. Engedelmisség és szeretet. I. Péter 1:22. — Predikált: *Dr. Imre Lajos*.
4. November 21. Bűnbánat. Jelenések 2:5. Predikált: *Nagy András*.
5. November 28. (Advent I., úrvacsoraoszlással.) A béke országa. Ésa. 2:2—5. Predikált: *Vásárhelyi János* püspök. Ágendázott: *Dr. Imre Lajos*.
6. December 5. A Szabadító. Máté 1:21. Predikált: *László Dezső*.
7. December 12. Jön a Völegény. Máté 25:1—13. Predikált: *Járosi Andor*.
8. December 19. Az Úr közel. Fil. 4:5 b. Predikált: *Dr. Gönczy Lajos*.
9. December 25. (Karácsony I. napja, úrvacsoraoszlással.) Megtaláltuk a Messiást! János 1:42. Predikált: *Vásárhelyi János* püspök. Ágendázott: *Dr. Gönczy Lajos*.
10. December 26. (Karácsony II. napja.) A Megváltó — egy gyermek. Luk. 2:12. Predikált: *Nagy András*.

II.

A TESTTÉ LETT IGE AJÁNDÉKAI ÉS KÖVETELMÉNYEI.

1944 január 1-től, újévtől 1944 április 9-ig, húsvét vasárnapjáig.

1. Január 1. (Újév.) Megújulás II. Korint. 5:17. Predikált: *Maksay Albert*.
2. Január 2. A szoros és a fágas út. Máté 7:13—14. *Dr. Gönczy Lajos*.
3. Január 9. Vezessük egymást Jézushoz. János 1:35—43. *Dr. Imre Lajos*.
4. Január 16. Jézus az orvos. Márk 2:15—17. *Nagy András*.
5. Január 23. A hitellenség eredménye. Márk 6:5—6. *Dr. Nagy Géza*.
6. Január 30. Népszerűség vagy Isten előtti kedvesség. Lukács 6:26. *Dr. Tavaszy Sándor*.
7. Február 6. Külső istentisztelet. Márk 7:6—7. *Dávid Gyula*.
8. Február 13. Bizonyágtétel. Máté 10:32—33. *László Dezső*.

9. Február 20. Jézus a Megtartó. János 3 : 17. *Járosi Andor.*
10. Február 27. (Böjtfővasárnap, úrvacsoraosztással.) Az igazi böjt. Ésalás 58 : 5—7. Predikált : *Dr. Tavasz Sándor.* Ágendázott : *Nagy András.*
11. Március 5. A kananei asszony. Máté 15 : 21—28. *Kozma Tibor.*
12. Március 12. Mi választ el Jézustól ? Lukács 5 : 8. *Dr. Nagy Géza.*
13. Március 19. Krisztusért mindent odaadni. Máté 20 : 22. *Maksay Albert.*
14. Március 26. Krisztussal halálra menni. János 11 : 16. *Dr. Imre Lajos.*
15. Április 2. (Virágvasárnap.) Krisztussal mindent megnyerni. Máté 19 : 28, 29. *Dr. Tavasz Sándor.*
16. Április 7. (Nagypéntek.) A ötkéletes elégtétel. Ján. 19 : 30. *Dr. Gönczy L.*
17. Április 9. (Húsvét I. napja, úrvacsoraosztással.) Mit keresitek a holtak között az élőt ? Lukács 24 : 5. *Dr. Nagy Géza.* Ágendázott : *Nagy András.*

III.

AZ ÚJ ÉLET FORRÁSAI ÉS ÁLLOMÁSAI

1944 április 16-tól június 4-ig Szentháromság vasárnapjáig.

1. Április 16. Az élet. János 1 : 4. Predikált : *Dr. Gönczy Lajos.*
2. Április 23. Megújulás. 104. Zs. 30 Predikált : *Nagy András.*
3. Április 30. Állhatatosság. I. Kor. 16 : 13. Predikált : *Maksay Albert.*
4. Május 7. Türelem. Zsidókhöz írt levél 10 : 36—37. Predikált : *Dr. Imre L.*
5. Május 14. Szivesség. I. Mózes 18 : 1—8. Predikált : *Tavasz Sándor dr.*
6. Május 18. (Áldozócsüittörök) Uralkodik az Úr! Római lev. 14 : 9. Predikált : *Dr. Nagy Géza.*
7. Május 21. Az Ige-hallgatás értéke. Efézus 5 : 16. Predikált : *Maksay Albert.*
8. Május 28. (Pü kösd I. Úrvacsoraosztással.) A Lélek keresztsége. Lukács 3 : 16. Predikált : *Dr. Gönczy Lajos.* Ágendázott : *Maksay Albert.*
9. Június 4. (Szentháromság vasárnapja.) Isten hármasság tevékenysége. Római 8 : 30. Predikált : *Nagy András.*

Az adventi, karácsonyi, böjtfővasárnap, húsvéti és pünkösd-i úrvacsora előtti nagyheteket is megtartottuk, mely alkalmakkor a professzorok felváltva szolgáltak.

Az úrasztala ellátására adakoztak : adventkor Kovács Lajos háznagy kenyeret, karácsonykor dr. Nagy Emil 15 pengőt, húsvétkor dr. Illés Gyuláné kenyeret, Nagy Gerő 20 pengőt, N. N. 50 pengőt, bort Fodor Sándor minden alkalommal.

4. **Akadémiai estélyt** 4 alkalommal tartottunk : 1943 október 31-én, melyen „Leszámolás Isten előtt“ címen dr. Gönczy Lajos, 1944 március 12-én, amikor Nagy Károlyról dr. Nagy Géza, március 19-én, amikor dr. Kecskeméthy Istvánról Nagy András és március 26-án, amikor „Kenessey Béla szolgálata“ címen Gönczy Lajos dr. tartott előadást. Énekarunk számai, gyülekezeti ének, szavaltok tették változatossá az estélyek programját.

Az ifjúság 1943 október 6-án, december 4-én, 1944 márc. 1-én és 15-én Kolozsváron, 1943 dec. 5-én Szamosújváron rendezett ünnepélyt, melyeknek bevétele palástbeszerzésre szolgált.

A délerdélyi munkaközösség tagjai az év folyamán húsz gyülekezetben tartottak előadást a délerdélyi református testvéreink helyzetéről.

Belső, csak *ifjúságunk részére szóló előadást*, beszámolót többször tartottunk: 1943 október 11-én dr. Gönczy Lajos ismertette a délerdélyi lelkészek helyzetét; 1943 október 22-én Sántha Pál V. é. hallgató számolt be a Bálványosváralján a nyáron végzett falukutatómunkájáról; 1943 december hó 9-én a kiküldött cserediákjaink számoltak be tapasztalataikról; 1944 február 12-én a karácsonyi legáció, 1944 március hó 29-én pedig a bekecsalji missziói út tapasztalatait beszélte meg az ifjúság.

5. **Konferenciák.** a) *Az első éves hallgatókkal* megtartottuk a szokásos éveleji konferenciákat, hogy megismertessük velük azokat a követelményeket, amelyeket eléjük az intézet élete, munkája és a hivatásra való készülés állít. Ezek során a következő, megbeszéléssel kapcsolatos előadások szerepeltek:

Hogyan tanulmányozzák? *Dr. Tavaszy Sándor.*

Mit várok én a theológiától és mit vár tőlem a theologia? *Nagy András.*

Az intézeti rend. *Maksay Albert.*

A tiszta élet. *Dr. Koronka István.*

b) *Igazgatói konferenciákat* az év folyamán többször, rendszerint a szombat esti préces után tartottunk, melyeken aktuális intézeti kérdések kerültek megbeszélésre.

c) *Rendes theologus konferenciánkat* 1944 február 3—5. napjain tartottuk meg az alábbi programmal:

Február 3, csütörtök:

D. e. $\frac{1}{2}$ 10—10-ig: Áhitat. Máté 5:13—16. alapján. *Sántha Pál* ifjúsági elnök. 10—12-ig. *Káddár Géza* lelkipásztor: Énekekönnyünk megújításának kérdései. Előadás megbeszéléssel. D. u. 4—6-ig. A mai ifjúsági életforma csödjé. Megbeszélés 6—7-ig. *Vásdrhelyi János* püspök: Ha én segédlelkész volnék. Előadás.

Február 4, péntek:

D. e. $\frac{1}{2}$ 10—10 ig. Áhitat. Máté 5:38—42. alapján. *Petri József V. é. h.* 10—12-ig. *Herman János*; A ma folyó nem egyházi szórványmunkák evangéliumi ismerteté e. Előadás megbeszéléssel. D. u. 4—6-ig. Végzett hallgatók találkozáinak és a theológiával való kapcsolatának kérdése. Megbeszélés. 6—7-ig. Az egyház és az állam. Megbeszélés. Vezette: *László Dezső* m. tanár.

Február 5, szombat:

D. e. $\frac{1}{2}$ 10—10-ig Áhitat. Máté 6:24. alapján. *Tompa László IV. é. h.* 10—12-ig. *Dávid Gyula* lelkipásztor: Gyakorlati vagy elméleti theologus? Előadás megbeszéléssel. D. u. 4—6-ig. Van-e szükség reánk? Megbeszélés. 6—7-ig. Záró áhitat. Máté 7:21—23. alapján. Tartotta: *Dr. Gönczy Lajos* theologiai igazgató.

6. **Précések és bibliaórák.** Ifjúságunk lelkinvelésére szolgáló, eddig is meglevő alkalmakat az idén is fenntartottuk, hogy a theologiai tudományok tanulmányozása mellett minél több és áldottabb alkalmuk legyen a lelki elmélyülésre és főként Isten Igéjében való elmertülésre.

A mindennapi précesek szolgáltak erre elsősorban, amelyeket minden reggel 8— $\frac{1}{4}$ 9 óráig a díszteremben tartottunk s amelyeken az ifjúság tagjai végezték a szolgálatot, beosztás szerint.

Bibliórát tartottunk minden héten szerdán este, amikor az ifjúság hat csoportban, a rendes professzorok és a szénior vezetése mellett gyült össze az Ige tanulmányozására. A baráti találkozásnak, az újabb munkák és feladatok meglátásának, lelki nehézségek megbeszélésének, az imádságban való közösségnek rendkívül áldott alkalmak voltak ezek. A bibliakörökben 78·81 Pengő gyült be, melyből 39·40 Pengő külmiszióra és ifjúsági munkára 39·40 Pengőt fordított az ifjúság.

A szombat esti préceseken az intézet professzorai és széniora szolgáltak beosztás szerint, melyeken, mint az intézet házi istentiszteletein, a professzorokon és ifjúságon kívül a professzorok családjai is résztvettek. Szeptember 25-től ápr. 22-ig, az év első szombatjától az utolsóig — a vakációkat kivéve — szólt hozzánk ezeken az alkalmakon az Ige, mind a két félévben a Római levél (9—16. fejezet) és Esdrás könyve alapján.

Az Úr szent vacsoráját is kiszolgáltattuk két alkalommal akadémiái istentiszteletek során az ifjúságnak, advent első vasárnapján és böjtfővasárnapján. A három nagy ünnep első napján is kiszolgáltattuk a szentvacsorát akadémiái istentiszteletünk gyülekezetének. Az úrvacsoraosztások előtt a bűnbánati hetet mindig megtartottuk, reggel 8 órakor és este 7 órakor, kivéve pünkösöd nagyhetét az előbb megtörtént ézváras miatt. Este a professzorok végezték a szolgálatot, reggel az ifjúság.

7. A református nők bibliaköre, mint évek óta, úgy ez évben is, minden hétfőn délután 6 órakor tanácstermünkben biblióráját megtartotta. A professzorokon kívül *Székely János* vallástanár, *László Dezső* lelkész, theol. m. tanár, *Járosi Andor* ev. esperes, theol. m. tanár és a szénior vezették a bibliórákat, amelyeken egyes evangéliumi részek és Zakariás könyve alapján szólt az Ige.

Az Evangéliumi Munkások Erdélyi Szövetsége kolozsvári csoportja részére az egyik tanteremben minden vasárnap délután 4 órakor tartottunk a professzorok és a szénior vezetésével bibliórát, melyen mind a két félévben az Apostolok cselekedetei alapján szólt az igehirdetés.

8. Hivatalos képviseltek, üdvözlések, részvétnyilvánítások.

Testületileg vagy képviselői útján résztvett tanárkarunk az összes nemzeti ünnepeken, valamint az egyetem, a város, a testületek, egyházak ünnepélyein. Résztvettünk továbbá 4 taggal a ref. theologiai tanárok debreceni országos konferenciáján 1943 november 15—17. napjain.

Üdvözlöttük: Józán Miklós unitárius püspök urat 50 éves lelkészi jubileuma, Kós Károly előjárósági tag urat mezőgazdasági főiskolai rendes tanárrá történt kinevezése alkalmából.

Részvételnket fejeztük ki: b. Pap István, Kardos Gyula, br. Kemény Gizella, özv. Hóry Istvánné, Tárkányi György, Szabó József, Fejérvári Károly, Borsay Samu, dr. Buza Lászlóné elhunytá alkalmából.

9. Az intézet életének nevezetesebb eseményei.

1. 1943 szeptember 1-én meglátogatta intézetünket *dr. Balogh Jenő*, az Egyetemes Konvent világi elnöke. Mivel a látogatás nem hivatalos jellegű volt, minden külsőség nélkül, de annál mélyebb tisztelettel, örömmel és szeretettel köszöntöttük és fogadtuk magas látogatónkat.

2. 1943 szeptember 1-én két ízben is meglátogatta intézetünket *D. Dr. Révész Imre* tiszántúli püspök, az egykori tanítvány és professzor szeretetével és örvendezésével s mi fogadtuk a hazalátogató gyermeknek kijáró szeretettel, megbecsüléssel és tisztelettel.

3. 1943 november 23-án *dr. Szinnvei Merse Jenő* kultuszminiszter úr, dr. Lőrinczy Szabolcs miniszteri osztályfőnök kíséretében tett látogatást intézetünkben. Püspök úr, Bethlen György egyh. ker. főgondnok úr, br. Kemény János theol. főgondnok úr, Előjáróság, Tanárkar, Ifjúság fogadta és köszöntötte a díszteremben a magas vendéget, aki az üdvözlésre felelve bejelentette, hogy 1944 január 1-től visszaállította a 18 ingyenes tanárjelölt helyet. Majd megtekintette az intézetet.

4. 1943 november 23-án *dr. Karner Károly* soproni evangélikus theologiai Fakultás ny. r. tanára látogatta meg intézetünket és tartott előadást dísztermünkben: Mithosz vagy evangélium címen.

5. 1944 március 10-én *Tőkés József* sepsi esperes, málnási lelkész ismertette ifjúságunk előtt egyházmegyéje legfontosabb problémáit.

6. 1944 március 2—6. napjain egész intézetünk, 6 tanár, senior és 45 hallgató *a bekecsaljai egyházmegyében tartottunk missziói útát*, amikor az előre megállapított terv szerint az egyházmegye összes gyülekezetében, még a nagyobb szórványokban is, 3 napon keresztül napi két istentisztelettel és előadásokkal szolgáltunk, olyan formán, hogy minden gyülekezetbe vagy egy tanár, vagy egy hallgató szállott ki és végezte az egységes terv szerint megállapított textusok és témák alapján a szolgálatot. Március 2-án együtt indultunk Kolozsvárról és 6-án együtt térünk haza. Hazatérőben, március 6-án d. e., Marosvásárhelyen a bekecsaljai és görgényi egyházmegye lelkészeivel konferenciát tartottunk. A missziói út költségeit a gyülekezetekben a szolgálatunk alatt begyűlt perselypénz fedezte. Még meg is maradt pár fillér híján 350 pengő. Theológiánknak a bekecsaljai egyházmegyével való eme találkozója feledhetetlenül áldott alkalom volt úgy reánk, mint — hisszük — az egyházmegyére nézve is és új útát nyitott meg a jövőre a theologia és a gyülekezetek közötti kapcsolat elmélyítésére. Ezért az áldott alkalomért mélyen

hálások vagyunk Istennek és köszönetet mondunk e helyen is úgy az egyházmegye esperesének, mint összes lelkipásztorainak és gyülekezeteinek.

7. Ki kell emelnünk az év eseményei közül azt a rendkívüli segítséget, melyben *délerdélyi menekült hallgatóink* a hozzánk beérkezett, főként a *Budapesti Theologia Baráti Szövetsége ügyvezető elnöke, dr. Csekey Sándor* theol. professzor kezdeményezésére részesültek. 15.343 pengő és kb. 10.000 pengő értékű ruhanemű jutott a megindult gyűjtés eredményeként 19 menekült hallgatóknak. Ennek több mint fele a budapesti theologia Baráti Szövetsége útján jutott kezünkhöz. Kétszeres hálával köszönjük Istennek ezt a segítséget, mert menekült hallgatóink gondjának felvételén és az intézetünk iránti testvéri szereteten túl a dél-erdélyi testvéreink iránti felelősségnek az életteljes megnyilvánulását éreztük meg ebben a segítségben.

8. Benedek Kálmán ének-zene tanárunk, Tatár Ferenc óraadó tanárunk és Batiz András IV. éves hallgatónk március végén katonai szolgálatra behívtak. Kérjük Istent, oltalmazza őket és hozza vissza mielőbb egészségbe miközénk az Isten szerinti békeesség idején!

10. Fontosabb főhatósági és tanárkari határozatok.

a) Igazgatótanács 9695/1943. III. szám alatt közli a kultusz-miniszternek a *18 tanárjelöltöszöndíjnak* 1944 január 1-től való visszaállítása tárgyában kelt 40.043/1943. II. számú leiratát.

b) Igazgatótanács 2941/1944. I. számú leiratával elrendeli a *theológiát hallgatók teljes leventekiképzésben* való részvételét.

c) Tanárkar 200/1943. jkvi számú határozatával javaslatot tesz a *tanítói oklevéllel rendelkezőknek theológiára való felvétele* tárgyában.

d) 262/1943. jkvi sz. tanárkar engedélyt ad a *kötelendi munkatáborra*.

e) 7/1944. jkvi szám alatt tanárkar foglalkozik a *tanárképző intézet* kérdésével.

f) 22. és 60/1944. jkvi szám alatt foglalkozik tanárkar a *bekecsalji missziói úttal*.

g) 75/1944. jkvi szám alatt javaslatot tesz tanárkar a *II. félévnek április 29-én leendő bezárására*.

11. **Az intézeti adminisztráció.** Az intézet belső igazgatását az officiumokkal megbízott professzorok: *dr. Gönczy Lajos* igazgató, *dr. Nagy Géza* gazdasági felügyelő és *Maksay Albert* internátus-konviktusi felügyelő végezték. Ebben a munkában hűséges és fáradhatatlan munkásságot végzett *Kovács Lajos* háznagy. Az igazgatói iroda ügykezelését, igazgató mellett *Tompa László* IV. éves hallgató végezte. A múlt év június 25-étől 1944 június 1-ig iktatásra került 858 ügydarab, melyek mind el is intéztettek. Tanári gyűlés 13, előljárósági 2 volt.

12. Tanárok irodalmi munkássága. *Dr. Tavaszy Sándor:* A theologiai tudományágak módszeres együttműködése (Az Út 1944. évf. 2. számában); A háború keresztyén megítélése (kéziratban); Mithosz és evangélium (kéziratban). Számos cikk, prédikáció a Református Szemlé-ben, néhány cikk a Pásztorútz-ben. Szerkesztette a „Református Szemlé“-t.

Dr. Imre Lajos: Szerkesztette Az Út című lelkipásztori és nevelői munka számára kiadott folyóiratot. Tanulmányai és dolgozatai: Munkaterv az erdélyi református egyházkerület 1943—44. évi missziói munkájához. A Heidelbergi Káté a vallástanításban és konfirmációi előkészítésben. Több elmélkedést írt Az Út különböző számaiba. Önállóan megjelent: *A keresztyén vallástanítás.* Győr, 1943.

Dr. Gönczy Lajos: Dolgozatai: A mi istentiszteletünk (megjelent a Kiáltó Szó 1943 július—augusztusi számában). Fakultásunk helyzete (megjelent a Református Szemle 1943. évf. 27. számában és az Évkönyvben). Kenessey Béla szolgálata (megjelent a Ref. Szemle 1944. évf. 11. s következő számaiban). Kisebb cikkei jelentek meg a Református Szemlé-ben, Az Út-ban. Szerkesztette „Az én kicsinyeim“ című gyermeklapot és a Fakultás Évkönyvét.

Dr. Nagy Géza: Dolgozatai és cikkei: Egyházi pacifizmus (Kiáltó Szó, 1943). A református egyház nemzeti missziója Magyarországon (Kiáltó Szó, 1943). A lelkipásztor magánélete (Az Út, 1944). Kossuth és a református egyház (Ifjú Erdély, 1944). Református világhkapcsolatok (Református Élet, 1944).

Maksay Albert: Cikkeket írt református egyházi lapokba. Szerkesztette a „Református Család“ című folyóiratot.

Nagy András: Cikkei a Református Szemlé-ben, Az Út-ban, Református Család-ban jelentek meg.

13. Tanárok intézeten kívüli szolgálatai.

Dr. Tavaszy Sándor: 1943 július 6-án előadás a kolozsvári egyetem Nyári Egyetemén; július 13-án előadás lelkészi konferencián, Bogártelkén; augusztus 1-én előadás ifj. konferencián, Holtmaroson; szeptember 4-én előadás Református Napok-on, Marosvásárhelyt; október 3-án előadás Szilágysomlyón; október 10-én emlékbeszéd a Reményik-ünnepélyen, Radna-Borbereken; október 21-én előadás nőszövetségi konferencián, Zilahon; október 31-én előadás Tasnádon; november 16-án előadás theol. tanári konferencián, Debrecenben; november 21-én előadás Désen; december 5-én előadás Szamosújváron; 1944 február 10-én előadás Désen; február 15-én előadás a kolozsvári Férfiszövetségben; március 1-én előadás a kolozsvári egyházmegye lelkészi értekezletén; március 10-én előadás ifjúsági konferencián, Kolozsvárt. 1943. prédikációk: augusztus 1-én Holtmaroson; augusztus 15-én Pókában; szeptember 4-én Marosvásárhelyt; szeptember 19-én Fakultás évmelegnyitó-ünnepélyén; szeptember 26-án a Farkas-utcai templomban; október 3-án Szilágysomlyón; október 31-én Tas-

nádon; október 21-én Désen; december 5-én Szamosújváron; december 26-án a Farkas-utcai templomban; 1944 április 8-án Kolozsvárt, Tordai-úton; május 7-én Szucságon. Ezekén kívül egész tanéven át öt alkalommal akadémiai istentiszteleten, bibliamagyarázatot tartott a református nők bibliáóráin, a Kecskeméthy-bibliakörben, minden szerdán a hallgatók bibliakörében, a Fakultás tanárai bibliakörében és a szombati préceseken.

Dr. Imre Lajos: Igehirdetői szolgálatot végzett akadémiai istentiszteleteken öt alkalommal, bibliamagyarázatot tartott a református nők bibliáóráin, a Kecskeméthy-bibliakörben, a református leányok bibliáóráján minden szerdán, a theologiai hallgatók bibliakörében minden szerdán. Egyéb szolgálatok: kolozsvári egyházmegye lelkészi csendesnapjain (1943 június 22—23-án) előadás, S. D. G. vallástanárok táborain Balatonszárszón (június 28—július 4-én) előadás és a konferencia vezetése, az egyházkerületi ifjúsági konferenciát Bogártelkén (július 5—11-én) vezette, öt bibliakört vezetett, előadásokat tartott; a kalotaszegi egyházmegye lelkészi csendesnapján Nádasdarócon (július 13-án), a leánydiákszövetség kolozsvári konferenciáján (augusztus 28—29-én) megbeszélést vezetett, az Egyetemes Konvent által összehívott missziói konferencián Hajduszoboszlón (szeptember 27—29-én) előadásokat tartott, az erdélyi egyházkerület nőszövetségeinek zilahi konferenciáján (október 21—24-én) előadással, megbeszéléssel, ugyanott a szórványlelkészek konferenciáján megbeszélés vezetésével, a tiszántúli egyházkerület valláspedagógiai konferenciáján Debrecenben (október 27—28-án) előadással szolgált, vezette az erdélyi egyházkerület missziói konferenciáját és az egyházmegyei missziói előadók értekezletét Kolozsváron (november 10—11-én), ott előadásokat tartott és megbeszélést vezetett, a dési egyházközség evangélizációs hetein (november 15—21-én), a széki egyházmegyei nőszövetség közgyűlésén Bethlenben (november 20-án) előadással szolgált, előadást tartott a Kolozsvárt rendezett szórványleventevezető tanfolyamokon (december 10. és 20-án), a KEMDESz. szórványnépfőiskoláján Kolozsvárt (1944 január 27-én), az erdélyi egyházkerület vallásoktatói konferenciáján Kolozsvárt (január 30—február 1-én), a kolozsvári református leánygimnázium (február 7-én), Marianum (február 11-én), református kollégium (február 26-án) tanulóinak, a református kollégium (február 27-én) és leánygimnázium (március 28-án) tanárai csendesnapjain, az erdélyi egyházkerület által tartott szórványgondnokok és hívek tanfolyamán Kolozsvárt (február 7—13-án), a bekecsalji egyházmegye ébresztő napjain (március 3—5-én) résztvett, az erdőszentgyörgyi gyülekezetben naponta istentiszteletet tartott, a gyermekekkel, ifjúsággal, nőszövetséggel, férfiszövetséggel foglalkozott, vallásos összejövetelen előadásokat tartott, a marosvásárhelyi lelkészi konferencián (március 6-án) előadást tartott, a kolozsvári egyházközség ifjúsági vezetőtanfolyamán (március 13-án), az erdélyi leányszövetség középiskolás konferenciáján (április 2—3-án). Ve-

zette az erdélyi egyházkerület Központi Missziói Irodáját és Központi Szórványirodáját.

Dr. Gönczy Lajos: Igét hirdetett: 1943 július 18-án délelőtt és délután Magyarberkeszen, augusztus 22-én Kolozsvárt, Farkasutca, szeptember 5-én Kolozsvárt, református kollégiumban, december 5-én Kolozsvárt, református kollégiumban, 1944 január 2-án akadémiai istentiszteleten, február 26-án Naszódon, március 3—5. napjain Nyárádmagyaróson hat alkalommal, március 29-én a kolozsvári helyőrség tisztjeinek úrvacsorai istentiszteletén, és a Diakonisszaintézetben, április 7-én akadémiai istentiszteleten, április 16. 28-án akadémiai istentiszteleten. Előadást tartott: 1943 június 28—29-én Nagyiklódon lelkészi konferencián, augusztus 2-án Szamosújváron lelkészi értekezleten, szeptember 3-án Marosvásárhely presbiteri konferenciáján, szeptember 19-én theologiai évnnyitó ünnepélyen, október 4-én a kolozsvári Diakonisszaintézetben, október 31-én akadémiai estélyen, november 20-án Désen, 1944 február 25-én Kolozsvárt, református kollégiumban, február 26-án Naszódon, március 3—5-én Nyárádmagyaróson három előadás, március 26-án akadémiai estélyen, április 29-én évváró ünnepélyen, május 3-án a kolozsvári egyházmegye lelkészi értekezletén. Egyéb szolgálatok: temetett 1943 augusztus 18-án, október 3-án. Keresztelt 1943 október 30-án. Szolgált beosztás szerint a Fakultás szombat esti préceszeinek, a hallgatók szerda esti bibliakörének, a Fakultás tanári bibliakörének, az Evangéliumi Munkások Erdélyi Szövetsége kolozsvári bibliakörének vezetésében. Vezette a Fakultás hallgatóinak délerdélyi munkaközösségét.

Dr. Nagy Géza: A theologian sorrend szerint szolgált az akadémiai istentiszteleteken, szombat esti préceseken, szerda esti bibliakörökben, a professzorok péntek esti összejövetelén és a bűnbánati hetekben. Ezenkívül 1943 július 10-én előadást tartott az IKE bogártelki konferenciáján, augusztus 1-én prédikált és bibliát magyarázott Kendőn, augusztus 8-án bibliát magyarázott ugyanott, augusztus 22-én Igét hirdetett Csittszentivánon, a marosi egyházmegye nőszövetségének körzeti konferenciáján, augusztus 29-én bibliát magyarázott ugyanott, szeptember 4-én előadás a marosvásárhelyi Református Napok-on, október 17-én prédikáció a kötelendi szórványban, előadás ugyanott, november 2-án előadás a kolozsvári Férfiszövetségben, november 8-án bibliamagyarázat a helybeli Nőszövetségben, december 12-én bibliamagyarázat Kolozson lelkészbeiktatás alkalmával, december 15-én előadás az Erdélyi Múzeum Egylet délerdélyi sorozatában, december 21-én bibliamagyarázat a felsővárosi templomban, 1944 január 10-én bibliamagyarázat a Nőszövetségben, január 14-én előadás a gyalui Népfőiskola hallgatóinak, február 6-án prédikáció a helybeli református kollégium ifjúsági istentiszteletén, február 6-án bibliamagyarázat az Evangéliumi Munkások Erdélyi Szövetségében, február előadás a kolozsvári szórványvezetőképző konferencián, február 14. és 28-án bibliamagyarázat a Nőszövetségben, március 3. és

4-én bibliamagyarázat Makfalván három alkalommal, március 4-én Székelyabodon egyszer, március 3—5-ig előadások Makfalván, március 5-én prédikáció Makfalván, március 12-én előadás a Fakultás akadémiai estélyén, március 21-én előadás a II. kolozsvári szórványvezetőképző konferencián, március 23-án előadás a. Állami Tanítóképző ifjúsági csendesnapján, április 2-án prédikáció Kolozson, április 4-én bibliamagyarázat a Farkas-utcai templomban, április 24-én bibliamagyarázat a Nőszövetségben, május 7-én prédikáció Kolozson.

Maksay Albert: 1943 szeptember 3. Marosvásárhelyi református napokon előadás. Október 20. Leányszövetségi vezetőtanfolyam Gyalu, előadás. Október 22. Leányszövetségi konferencia Zilah, bibliáorai bevezetés. Október 23. Egyházkertületi nőszövetségi konferencia Zilah, előadás. 1944 január 6. Evangéliumi szövetség, imaheti előadás. Január 18. Kolozsvár—belvárosi férfiszövetség, előadás. Január 21. Kolozsvár—belvárosi nőszövetség, előadás. Január 31. Vallásoktatók konferenciája, előadás. Március 3—5. Bekecsaljai missziói napok alkalmával Balavásáron, Nagykerden, Kiskenden istentiszteletek, bibliáorák. — Az intézetben tartott préceseken, szerdai ifjúsági bibliáorákon, a hétfői női bibliakörben, a vasárnap délutáni Evang. Szövetségi bibliáorákon, a péntek esti bibliáorákon, a theol. akadémiai istentiszteleteken és az akadémiai estélyeken a beosztás szerinti szolgálatokat végezte.

Nagy András: Akadémiai istentiszteletek: 1943 nov. 21., 1943 dec. 26. 1944 jan. 16., ápr. 23., jún. 4. Úrvacsorai agenda: 1944 ápr. 9. Prédikáció a fakultáson kívül: Marosvécsen 1943 okt. 6., a kolozsvári egyházmegye ébresztő napjain okt. 28. és 29-én Palatkán, a Főiskolás IKE istentiszteletén nov. 28-án, a kolozsvári ref. Kollégium ifjúságának dec. 12-én, a kolozsvári Tordai-úti imaházban dec. 25-én, a bekecsaljai látogatás alkalmával Kibéden 6 alkalommal márc. 3—5 napokon, a Kolozsvár—monostori templomban ápr. 6-án. Előadások: A marosvásárhelyi ref. napokon szept. 4-én, Marosvécsen a leánykonferencián, Zilahon okt. 21—22—23-án a Leányszövetségben, a palatkai ébresztőnapokon okt. 29-én, Désen nov. 19-én, az egyetemes imahétén január 3-án, a valláspedagógiai konferencián január 30-án, a Kolozsvár—belvárosi szórványvezető tanfolyamon február 12-én, a ref. kollégiumi csendes napokon február 25—26-án, a bekecsaljai látogatás alkalmával 3 előadás, a bekecsaljai és görgényi lelkészértekezleten márc. 6-án, az akadémiai estélyen márc. 19-én, a székelyudvarhelyi csendes napokon márc. 24-én, a fiügimnáziumban márc. 25-én, a székelyudvarhelyi vallásos estélyen márc. 26-án, a kolozsvári férfiszövetségben, a székelyudvarhelyi középiskolák tanárai összejuvetelén márc. 25-én. — Szolgált beosztás szerint a szombatesti préceseken, a kecskeméti (EMESz) bibliakörben, a nőszövetségi bibliáorán, a fakultás tanári bibliakörben. Diakonisszáknál okt. 16., febr. 9-én, Palatkán okt. 2-án. Dec. 14-én a kolozsvári evangélikus bibliakörben, a papnék alakuló

gyűlésén febr. 1-én, a kollégiumi csendes napokon febr. 25—26-án, a kolozsvári leánygimnáziumban márc. 9-én, a székelyudvarhelyi tanítóképzőben márc. 24. és 25-én.

B) Oktatás, nevelés, segélyezés, egészségi állapot.

I. Órarend és elvégzett anyag.

a) *Rendes előadások és szemináriumok.*

1. *Ószövetségi héber nyelv* az I. évesek számára az I—II. félévben heti 3 órán: kedden és csütörtökön 10—11-ig, pénteken 11—12-ig. Előadta *Nagy András*. Anyag: Genézis I—III. és XXII. részek elolvasása és nyelvtani feldolgozása alapján a héber nyelv alaktani része.

2. *Ószövetségi exegézis* a II. évesek számára az I—II. félévben heti 3 órán: kedden 8—9-ig, csütörtökön 9—10-ig és pénteken 10—11-ig. Előadta *Nagy András*. Anyag: Genézis 22:1—19, Birák 5:1—31, Jeremiás 1:1—19, Jeremiás 26:1—24, Ésaías 40:1—11, Ésaías 42:1—7, Ésaías 49:1—13, Ésaías 50:4—9, Ésaías 52:13—14, 53:1—12, Mikeás 1:1—9, 4:1—4. részek kortörténeti és nyelvtani feldolgozással, exegetikai előgyakorlattal, fontosabb ótestamentumi theol. fogalmak ismertetésével.

3. *Ószövetségi exegézis* a III—IV. évesek számára az I—II. félévben heti 2 órán, hétfőn és csütörtökön 8—9-ig. Előadta *Nagy András*. Anyag: Hóseás könyve I—V. részek elolvasása és magyarázata az eredeti szöveg alapján.

4. *Ószövetségi irodalom és vallástörténet* a III—IV. évesek számára az I—II. félévben heti 3 órán, hétfőn 11—12-ig, kedden 11—12-ig és pénteken 8—9-ig. Előadta *Nagy András*.

5. *Ószövetségi exegetika* az V. évesek számára az I—II. félévben heti 2 órán, kedden 8—9-ig és pénteken 9—10-ig. Előadta *Nagy András*. Anyag: Minden hallgatónak 6—6 ószövetségi textus feldolgozása kommentárok igénybevételével, ezek közül két textusról kötelező szemináriumi dolgozat, tekintettel az igehirdetés alkalmaira.

6. *Újszövetségi görög nyelv* az I. évesek számára az I—II. félévben, heti 3 órán, hétfőn és szerdán 8—9-ig és pénteken 10—11-ig. Előadta *Maksay Albert*. Anyag: a Márk írása szerint való szent evangélium 1—3. részének olvasása, fordítása, nyelvtani feldolgozása és a görög nyelv elemei.

7. *Újszövetségi írásmagyarázati gyakorlatok* a II. évesek számára az I—II. félévben, heti 3 órán, hétfőn 11—12-ig, csütörtökön 10—11-ig, pénteken 9—10-ig. Előadta *Maksay Albert*. Anyag: Szemelvények olvasása és fordítása a Lukács írása szerint való szent Evangéliumból s ezzel kapcsolatban a görög nyelv-

tan gyakorlása, az exegézis alapelveinek alkalmazása, továbbá az Újszövetség történeti háttérének áttekintése.

8. *Újszövetségi exegézis* a III—IV. évek számára az I—II. félévben, heti 2 órán, szerdán 11—12-ig és pénteken 11—12-ig. Előadta *Maksay Albert*. Anyag: Pál apostolnak a thessalonika-beliekhez írott két levele fordítása és magyarázása.

9. *Újszövetségi exegetika* az V. évek számára az I—II. félévben heti 2 órán, szerdán 9—10-ig és pénteken 12—1-ig. Előadta *Maksay Albert*. Anyag: A Cselekedetek könyvéből vett szemelvények szemináriumszerű feldolgozása, Kálvin János, valamint Pongrácz József kommentárjának állandó használata mellett.

10. *Újszövetségi szeminárium* a II—III—IV. évek számára az I—II. félévben, heti 2 órán, csütörtökön 4—6-ig. Vezette *Maksay Albert*. Anyag: Az Újszövetség bibliai földrajza.

11. *A magyar református egyház ismertetése* (történeti alapon) az I. évek számára heti 2 órán, hétfőn és csütörtökön 11—12-ig, főként Makkai Sándor „A magyar reformátusság élete“ és „A mi egyházunk“ c. munkák alapján. Előadta *dr. Nagy Géza*.

12. *Egyetemes keresztyén egyház története* a II. évek számára az I—II. félévben, heti 3 órán, hétfőn és szerdán 8—9-ig és pénteken 10—11-ig. Előadta *dr. Nagy Géza*. Anyag: Az egyház keletkezésétől az augsburgi békéig.

13. *Egyetemes protestáns egyháztörténet* a III—IV. évek számára az I—II. félévben, heti 3 órán, hétfőn és szerdán 10—11-ig és csütörtökön 9—10-ig. Előadta *dr. Nagy Géza*. Anyag: Az augsburgi békétől napjainkig.

14. *Erdély művelődéstörténete* az V. évek számára az I—II. félévben heti 2 órán, kedden 10—11-ig és pénteken 8—9-ig. Előadta *dr. Nagy Géza*. Anyag: Erdély művelődéstörténete a vezérek korától 1848-ig, a szellemi és anyagi kultúra, jogi intézmények, népiélet ismertetése.

15. *Oklevélmásolás* a II—IV. évek számára az I—II. félévben heti 2 órán, csütörtökön d. u. 4—6-ig. Vezette *dr. Nagy Géza*. Anyag: Régi egyházmegyei protokollumok és missilis levelek.

16. *Latin nyelv* a II—IV. évek számára az I—II. félévben heti 1 órán, pénteken 12—1-ig. Előadó *dr. Nagy Géza*. Anyag: Tertullianus „De poenitentia“ c. művének fordítása és magyarázása.

17. *Theológiai enciklopédia* az I. évek számára az I—II. félévben heti 1 órán, kedden 9—10-ig. Előadta *dr. Tavasz Sándor*.

18. *Vallásfilozófia* (vallástörténet és vallásfilozófia) a II. évek számára az I—II. félévben heti 2 órán, kedden 10—11-ig és szerdán 10—11-ig. Előadta *dr. Tavasz Sándor*.

19. *Keresztyén etika* a III—IV. évek számára az I—II. félévben heti 3 órán, szerdán 9—10-ig, csütörtökön 10—11-ig, pénteken 10—11-ig. Előadta *dr. Tavasz Sándor*.

20. *Összehasonlító dogmatika* az V. évek számára az I—II. félévben heti 2 órán, kedden és szerdán 11—12-ig. Előadta *dr. Tavasz Sándor*.

21. *Rendszeres theologiai szeminárium* a III—IV. évesek számára az I—II. félévben heti 2 órán, szerdán d. u. 5—7-ig. Vezette *dr. Tavaszy Sándor*. Anyag: Részletkérdések a magyar református teológia történetéből (Kovács Ödön theologiai gondolkozása, az enyedi teológia személyiségei, a Filó—Ballagi-féle feltámadási vita).

22. *A szentírás tartalmi ismertetése* az I. évesek számára az I—II. félévben heti 3 órán, kedden 8—9-ig, szerdán 9—10-ig és pénteken 8—9-ig. Előadta *dr. Imre Lajos*.

23. *Katekhetika* (A ref. ker. vallásos nevelés rendszere) a III—IV. évesek számára az I—II. félévben heti 2 órán, kedden 9—10-ig és szerdán 8—9-ig. Előadta *dr. Imre Lajos*.

24. *Pedagógiai szeminárium* a II—V. évesek számára az I—II. félévben heti 2 órán, szerdán d. u. 4—6-ig. Vezette *dr. Imre Lajos*. Anyag: A neveléstan főkérdései, modern pedagógiai művek tárgyalásával.

25. *Ekkleziasztika* az V. évesek számára az I—II. félévben heti 2 órán, szerdán és csütörtökön 10—11-ig. Előadta *dr. Imre Lajos*. Anyag: Az egyház élete és munkája.

26. *Egyházi törvények ismertetése* az V. évesek számára az I—II. félévben heti 1 órán, minden pénteken 11—12-ig. Előadta *dr. Imre Lajos*.

27. *Egyházigazgatási gyakorlatok* az V. évesek számára az I—II. félévben heti 1 órán, csütörtökön 11—12-ig. Előadta *dr. Imre Lajos*. Anyag: Az egyházközség igazgatása, irattár, levelezés, gyűlések, hatóságok, jegyzőkönyvek.

28. *Homiletika* a II. évesek számára az I—II. félévben heti 2 órán, szerdán 9—10-ig és pénteken 8—9-ig. Előadta *dr. Gönczy Lajos*. Anyag: Az igehirdetés elmélete és rövid története.

29. *Liturgika* a III—IV. évesek számára az I—II. félévben heti 2 órán, kedden 12—1-ig és pénteken 9—10 óráig. Előadta *dr. Gönczy Lajos*.

30. *Szónoklati gyakorlatok* az I—II. évesek számára az I—II. félévben heti 2 órán, kedden 11—12-ig és csütörtökön 8—9-ig. Vezette *dr. Gönczy Lajos*. Anyag: A jó előadás elmélete és gyakorlata prédikációk előadása kapcsán.

31. *A lelkipásztor és a társasélet* az I. évesek számára az I—II. félévben heti 1 órán, szerdán 10—11-ig. Előadta *dr. Gönczy Lajos*. Anyag: A társasélet formáságainak, szokásainak ismertetése és keresztyén megítélése.

32. *Homiletikai szeminárium* a III—IV. évesek számára az I—II. félévben heti 2 órán, kedden 10—11-ig és csütörtökön 11—12-ig. Vezette *dr. Gönczy Lajos*. Anyag: Kiadott textusok alapján prédikáció készítése és szemináriumi megbeszélése.

33. *Homiletikai szeminárium* az V. évesek számára az I—II. félévben heti 1 órán, szerdán 8—9-ig. Vezette *dr. Gönczy Lajos*. Anyag: Alkalmi beszédek írása és szemináriumi megbeszélése kiadott textusok alapján.

34. *Református hitvallásaink* (Heidelbergi Káté és a II. Helvét Hitvallás) értelmezése az I. évesek számára az I—II. félévben heti 2 órán, csütörtökön és pénteken 9—10-ig. Előadta *dr. Tavaszy Sándor*.

35. *Vallástanítási gyakorlatok* a népiskola III. osztályában tanítással és bírálattal az V. évesek számára az I—II. félévben heti 2 órán, csütörtökön 8—10-ig. Vezette *dr. Imre Lajos*.

36. *Poimenikai gyakorlatok* az V. évesek számára az I—II. félévben heti 1 órán, pénteken 10—11-ig. Előadta *dr. Imre Lajos*. Anyag: Az egyház munkájának, jelen helyzetének, az egyházi munka különböző ágainak és ezek módszereinek ismertetése.

37. *Jogi ismeretek* az V. évesek számára az I—II. félévben heti 1 órán, csütörtökön 4—5-ig. Előadta *dr. Borbáth Samu*.

38. *Egyházi ének és zene* mind a négy évfolyamnak mindkét félévben heti 2—2 órán, az I. éveseknek hétfőn 12—1-ig és szerdán 4—5-ig, a II. éveseknek kedden 9—10-ig és szerdán 11—12-ig, a III. éveseknek kedden és szerdán 3—4-ig, a IV. éveseknek hétfőn és kedden 6—7-ig. Előadta *Benedek Kálmán*.

39. *Román nyelv* mind a négy évfolyamnak a II. félévben heti 1 órán, az I—II. éveseknek kedden 12—1-ig, a III—IV. éveseknek csütörtökön 3—4-ig. Előadta *Tatár Ferenc*.

40. *Közegészségtan* mind az öt évfolyam számára mindkét félévben heti 1—1 órán, az I—II. éveseknek hétfőn 6—7-ig, a III—IV—V. éveseknek csütörtökön 6—7-ig. Előadta *dr. Koronka István*.

41. *Német nyelvgyakorlatok* az I—II. évesek számára az I—II. félévben heti 1 órán, kedden 12—1-ig. Előadta *Nagy András*. Anyag: Häeckel „Tanuljunk könnyen, gyorsan németül“ c. vezérkönyv alapján, O. Weber: Bibelkunde des AT. olvasásával és írásbeli feldolgozásával.

42. *Német nyelvgyakorlatok* a III—IV. évesek számára az I—II. félévben heti 1 órán, hétfőn 12—1-ig. Előadta *Nagy András*. Anyag: Häeckel „Tanuljunk könnyen, gyorsan németül“ c. vezérkönyv alapján, Quervain prédikációk olvasásával és írásbeli feldolgozásával.

43. *Angol nyelv* az I—V. évesek közül önként vállalkozó hallgatók számára. Anyag: Beszélgetési gyakorlatok, könnyebb olvasmányok, szemelvények az angol történelemből. Az angol nyelvet az egyetemre beiratkozott hallgatók az egyetemen hallgatták. Előadta *Maksay Albert*, mint egyetemi lektor.

44. *Énekkar* az I—IV. évesek részére mindkét félévben heti 2 órán, hétfőn 3—4-ig és szerdán 12—1-ig. Vezette *Benedek Kálmán*.

45. *Délerdélyi munkaközösség* az I—V. évfolyam számára önként jelentkezőinek az I—II. félévben. Anyag: A délerdélyi református egyházra vonatkozó adatok nyilvántartása, feldolgozása, megbeszélése és ismertetése.

46. *Liturgikai kollégium* az önként jelentkezők számára a

II. félévben minden hónap második péntekjén 5—7-ig. Előadta *Kozma Tibor* m. tanár. Anyag: Istentiszteletünk mai kérdései.

47. *Missziói gyakorlatok*. A hallgatók által végzett missziói munkák helyzetének, kérdéseinek együttes elvi megbeszélése és a felmerült nehézségek és kérdések megtárgyalása. Az I—V. évek számára egész éven át, heti 1 órán, csütörtökön 12—1-ig. Vezette *dr. Imre Lajos*.

b) Egyetemi előadások

(melyek az I—II. évfolyam számára kötelezőek voltak.)

1. *Lélektan*. Heti 4 órán, hétfőn és kedden 4—6-ig, az I. félévben. Előadta *Bartók György* ny. rendes tanár.

2. *Neveléslélektan*. Heti 3 órán, kedden 8—10-ig, szerdán 11—12-ig, az I. félévben. Előadta: *Várkonyi Hildebrand* ny. rendes tanár.

3. *Logika*. Heti 4 órán, hétfőn és kedden 4—6-ig, a II. félévben. Előadta *Bartók György* ny. rendes tanár.

4. *Neveléstörténet* (a pedagógia újkora). Heti 2 órán, hétfőn 9—11-ig, a II. félévben. Előadta *Várkonyi Hildebrand* ny. r. tanár.

c) Gazdasági előadások.

(1944 febr. 7—márc. 14-ig a kolozsvári mezőgazdasági főiskolán.)

1. *Takarmányozástan*. Összesen 4 óra. *Dr. v. Bíró Gyula*

2. *Kertészet*. Összesen 5 óra. Előadta *Cserey Lajos*.

3. *Méhészet*. Összesen 3 óra. Előadta *Koppán*.

4. *Növénytermesztés*. Összesen 7 óra. *Dr. Máriássy Béla*.

6. *Növényvédelem*. Összesen 3 óra. Előadta *dr. Göllner*.

7. *Állategészség*. Összesen 3 óra. Előadta *dr. Szabó*.

II. Tanulási eredmény.

A) A *kollokviumok* eredményéről az I. és II. félévben a következő kimutatás számol be:

Évfolyam	I.		II.		III.		IV.		V.		I—V.	
Félév	I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.
Beiratkozott	19	19	8	8	8	8	13	13	13	12	61	60
Jeles	2	6	2	1	3	3	5	5	6	8	18	23
Jó	13	5	3	1	2	2	5	4	5	4	28	16
Elégséges	—	2	—	2	—	1	—	—	—	—	—	5
Elégtelen	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—
1 tárgyból nem kollokvált	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	3	—
2 tárgyból nem kollokvált	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Több tárgyból nem kollokvált	2	4	2	4	2	2	2	4	2	—	10	14
Egy tárgyból sem kollokvált	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Összesen :	19	19	8	8	8	8	13	13	13	12	61	60

Az I. félévben betegség, félévek összevonása, a II. félévben ezeken kívül a félév váratlan bezárása magyarázza a nem kollok-válók számát.

B) Vizsgálatok :

1. *Minősítő vizsgálatot* kétszer tartottunk: a júniusban elmaradtak számára szeptember 15-én, amikor 2 jelöltet minősítettünk, és 1944 április 29-én, amikor 10 jelöltet minősítettünk.

2. *Alapvizsgálatot* négy ízben tartottunk. Pótvizsgálatot szeptember 15-én, amikor 1 jelölt, október 1-én, amikor 1 jelölt állott elő, 1 jeles eredménnyel, 1 pedig egy tárgyból javítóra utasítottatott. Javító vizsgálatot tartottunk december 14-én, amikor 1 jelölt javított. Rendes vizsgálatot tartottunk május 23-án, amikor 4 jelölt állott elő: 1 jeles, 1 jó, kettő három hónap múlva javít. A négy alkalommal előállott 6 jelölt: 2 jeles (33·33%), 1 jó (16·50%), 3 javító (49·83%).

3. *I. lelkészsképesítő vizsgálat* kétszer volt. Október 1-én 2 jelölt, mind a kettő jó képesítéssel vizsgázott. Május 23—25-én, amikor 7 jelölt képesített: 1 jeles jegyzőkönyvi dicsérettel, 6 jó. Összesen képesített 9 jelölt: 1 jeles (11·11%), 8 jó (88·88%).

4. *különbözeti lelkészsképesítőt* egy ízben tartottunk 1944 május 24-én, amikor 2 jelölt képesített: 1 jeles és 1 jó eredménnyel.

5. *Theológiai záróvizsgát* egyszer tartottunk május 23-án, amikor 12 jelölt vizsgázott: 6 jeles (50%), 5 jó (41·65%) és 1 elégséges (8·33%).

6. *II. lelkészsképesítő vizsgálatot* kétszer tartottunk: október 1-én, amikor 5 jelölt képesített: 1 jeles, 4 jó, és május hó 23—25-én, amikor 19 jelölt képesített: 1 kitüntetéssel, 13 jó és 5 elégséges eredménnyel. Összesen 24 jelölt: 1 kitüntetés (4·16%), 1 jeles (4·16%), 17 jó (70·72%) és 5 elégséges (20·80%).

7. *Vallásánárképesítő vizsgálatot* két ízben tartottunk. 1943 november 29—december 3-án, amikor 21 teljes vizsgálatra állott jelölt közül ötön: Hatvani Lajos, Kiss Károly, Márkó József, Ulakcsai Antal, Zágony Anna jelesen, nyolcan: Csák László, Kóris Lajos, Költő Gyula, Krizsovánszky Jenő, Némethy Sándor, Parragh Sándor, Szigethy Béla, Varga Géza jól, heten: Csáji Pál, Harkai Antal, Péter Szarka László, Seres Zoltán, Soltész Pál, dr. Vadász Jánosné László Margit, Valádi György elégségesen képesítettek, 1 jelölt három hónap múlva tehető javítóra utasítottatott. 1944 március 21—24. napjain 11 jelölt teljes, 1 javító vizsgálatra állott, kik közül egy: Oláh Zsigmond jeles, négy: Balogh Sándor, Kalydy Miklós, Kiss Péter, ifj. Koppányi Gyula, Ürögdi Ferenc jó, hatan: Balaskó Vilmos, Bokor Sándor, Farkas Sándor, Fekete István, Kóczé Lajos, Nóbik József elégséges eredménnyel vizsgázott.

III. Fegyelem.

1. Az intézet professzorai között a testvéri viszony Isten kegyelméből ebben az esztendőben is fennállott. Minden péntek este a közös családi bibliaórát is megtartottuk váltakozó sorrendben az egyes tanárok otthonában.

2. Az ifjúság magaviselete kielégítő volt. Olyan fegyelem-sértés, mellyel a tanári kar foglalkozott, egy fordult elő.

IV. Nevelés.

Az ifjúság nevelése érdekében ebben az esztendőben is felhasználtuk az évtizedes gyakorlat által kipróbált nevelő eszközöket: a hétköznapi reggeli közös áhítatokat, a szombat esti préceseket, akadémiai istentiszteleteket, heti bibliaórákat, az internátusi szobákban tartott esti áhítatokat, a különböző konferenciákat és igyekeztünk az ifjúságot hozzászoktatni a gyülekezeti munkában való tervszerű, a tanulmányaik elhanyagolása nélküli részvételre. Minden hallgató köteles volt legalább heti 2 órai munkát vállalni, de a vállalt munka heti 4 óránál többet nem vehetett igénybe. Vasárnapi iskolai munkát végeztek 8-an, középiskolások között bibliaköri munkát 2, inasiskolai vallásoktatást 3, szórványgondozást (46 szórványban) 55-ön, népfőiskolai munkát 5, egyéb gyülekezeti munkát (istentisztelet, gyülekezeti látogatás, szegénygondozás, fogolylátogatás) 9-en, a kolozsvári egyházmegye ébresztő hetén 10-en, a bekecsalji missziói úton 45-ön. Az Ifjúsági Egyesület és a Főiskolás Ifjúsági Keresztyén Egyesület évvégi jelentése (melyek az Évkönyv utolsó részében olvashatók), kiegészítik ifjúságunk missziói munkájáról a felsorolt adatokat.

A nevelés szolgálatában állanak a szombat esti, préces utáni igazgatói megbeszélések, amelyeken az intézeti életnek, a theologus életnek az aktuális kérdései kerültek megbeszélésre.

Az ifjúság társadalmi nevelése célját tartotta szem előtt tanárkarunk, amikor esztendőkkel ezelőtt beállította az I. évfolyam tanrendjébe heti 1 órával „A lelkipásztor és a társas élet” című kötelező kollégiumot, amelyen a lelkipásztornak a társadalmi életben tanusítandó magatartására vonatkozólag nyernek a hallgatók útmutatást.

A professzorok és a hallgatók közötti személyes kapcsolat elmélyítését a bibliaórákon kívül más eszközökkel is próbáltuk szolgálni. A háborús nehézségek miatt nagyon korlátozott mértékben találkozhattunk konviktusi vacsorákon és szeretetvendégségeken. Hivatalos, az egész ifjúságra kiterjedő kirándulásokat az idén sem rendezhettünk, ugyanezen okból. Egyes professzorok azonban felhasználták a tanrendünkben szabadon hagyott szombat napokat arra, hogy az arra vállalkozókkal bejárják a környéket s eközben alkalmat nyerjenek a közvetlen és fesztelen találkozásra.

A nevelés érdekeit szolgálta az idén is az, hogy a tanrend

összeállításánál a szombat napot és még legalább egy délutánt üresen hagyunk avégből, hogy tetszésük szerint szórakozásra vagy szabad tanulmányozásra fordíthassák hallgatóink az időt. Az V. évesek két napon, hétfőn és szombaton szabadok voltak, valamint délutánonként is, mert csak pénteken délután volt lenventerájuk.

Az egész év folyamán két szegény embert látott el az ifjúság élelemmel, pénzzel és ruhával. A bombakárosultak javára 2102 pengő 58 fillért adott az intézet, a tanárok, az ifjúság és az akadémiai istentiszteletek gyülekezete. Ebből 11260 pengőt az ifjúság adott.

V. Jelentés a pályatételekről és jutalmakról.

A *pályatételekről* szóló jelentés a jövő esztendei Évkönyvben történik majd meg, mivel az esztendő váratlan befejezésére és a kollokviumoknak, vizsgálatoknak korábbi időpontra áttolódására való tekintettel tanárkar a pályamunkák benyújtásának határidejét szeptember 1-ig meghosszabbította.

Jutalmak:

A *Ugron István-alap* kamatait 50 pengőre kiegészítve, mint a német nyelvből jeles előhaladást tanúsító hallgató: *Sánta István* IV. éves nyerte.

A *Dávidházi Bekess Károly-alap* kamatait 25 pengőre kiegészítve, mint az iratterjesztésben legtöbbet dolgozó: *Benkő György* III. éves nyerte.

A *Zwingli-alapból*, mint jeles előmenetelű diák 50 pengőt nyert *Incze István* III. éves.

A *Gróf Teleki-alap* kamatát 59—50 pengőre kiegészítve, mint szorgalmas diák: *Cseh Zsolt* II. és *Molnár Zoltán* IV. éves nyerte.

A *nyári munkaprogramm* kiváló elvégzéséért 50 pengő jutalmat nyert: *Czirányi Miklós* II., könyvjutalmat nyert: *Incze István* és *Solya Bálint* III. és *Szabó Frigyes* II. éves.

A *Szemináriumi munkában* tanúsított szorgalmáért 25—25 pengő jutalmat nyert: *Kozma Endre* III. és *Szente Péter* III. éves az újszövetségi, 50—50 pengőt *Tompa László* IV. a rendszeres theologiai, *Batiz András* IV. a neveléstudományi, *Czira Bálint* III. éves az oklevélmásolási szemináriumi munkájáért.

A *szórványmunkában* legtöbbet dolgozó *Benedek Gyula* IV. éves hallgató 50 pengő jutalmat nyert.

A *Kecskeméthy-alap* kamatát 50 pengőre kiegészítve, *Petri József* V. éves nyerte, mint a bibliai tudományokban jeles előmenetelű hallgató.

A *Kilpén-alap* kamatát, 33 pengő 33 fillért *Dengel Ede* IV. éves nyerte, mint jóelőmenetelű lelkészárva.

A *Theologia jubileumi alapjának* kamatát, 120 pengőt, mint lelkész szorgalmas és jóelőmenetelű gyermeke nyerte: *Szabó Frigyes* II. éves hallgató.

VI. Segélyezés.

Az ifjúság segélyezése hat forrásból történt: a gyülekezetek, az egyházmegyék, az egyházkerület rendszeres adományából, egyesek alkalmi adományából, az intézet alapjainak hozzájárulásából és az ifjúság önszegélyezéséből.

Ezek közül a legtekintélyesebb a gyülekezetektől a *legáció* intézménye útján élvezett rendszeres segély, mely címen 48.279 pengőt kapott a három ünnepen az ifjúság. A legnagyobb legátum 1100 pengő, a legkisebb 110 pengő volt. Egy theologusra átlag 847 pengő legátum esett, amelyből levonandó az útiköltség.

Az egyházkerület a segélyösszeget 6000-ról 12.000 pengőre emelte. Az egyházmegyék közül a bekecsaljai 600-ról 1200-ra, a dési 208-ról 416-ra, az erdővidéki 244-ről 366-ra, a kalotaszegi 394-ről 600-ra, a kézdi 240-ről 300-ra, a kolozsvári 460-ról 920-ra, a nagysajói 146-ról 292-re, az orbai 329-ről 658-ra, a sepsi 282-ről 600-ra, az udvarhelyi 545-ről 1090-re, az széki 378-ról 756-ra emelte az ösztöndíját, a tavalyi összeggel maradt a görgényi (426), a marosi (680) és a szilágyszolnoki (1101) egyházmegye.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter úr 4200 pengőt, a Kolozsvári Nőszövetség theol. segélyező bizottsága 2500 pengőt, Europäische Zentralstelle für Kirchliche Hilfsaktion Genf 4000 pengőt adományozott segélyezésre, Theol. Tanárkar 540 pengőt.

Menekült hallgatók segélyezésére befolyt pénzadomány: A Budapesti Ref. Theologia Baráti Szövetsége gyűjtéséből 8433 P. 38 fillér, Ref. Egyetemes Konventtől 1000 P, br. Kemény János 1000 P, dr. Hollósy Pál 2000, egyesek adományából 3909 P. 71 fillér, összesen 16.343 P. 09 fillér. Ruhanemű: Budapesti Theologia Baráti Szövetsége gyűjtéséből: 1 télikabát, 6 rend ruha, 1 nadrág, 20 pár harisnya, 19 zsebkendő, 1 nyaksál, 12 nyakkendő, 1 posztópapucs, 1 pár keztyű, 1 pizsama, 5 lepedő, 15 alsónadrág, 35 ing, 4 párna, 8 törülköző, 2 cipő, 28 gallér, 9 párnahuzat, 3 dunyahuzat, 1 hálóing. Másoktól: 2 rend ruha, 1 nadrág, 1 télikabát, 1 felöltő, 7 pár harisnya, 1 nyaksál, 6 nyakkendő, 2 pár keztyű, 1 pizsama, 2 alsónadrág, 20 ing, 4 pár cipő, 2 takaró, 5 m. flanel, 7 drb. pulover. Összesen kb. 10.000 pengő értékben.

Jutalmazásra: Lelkigondozó 60 P, br. Kemény János 1000 P, Bekess Károly 20 P, N. N. 50 P, Deák Ferenc 200 P, Dérczy Imréné 100 P, Székely János 50 Pengő.

Egyéb adományok: Bekecsaljai egyházmegye misszióúti perselypénzből 349 P. 04 fillér.

Segélyt nyertek: I. évről: Béres Gábor 1050 P, Fekete István, 1050, Farkas Árpád 1050, Gálffy Zoltán 400, Havadtőy Sándor 300, Kónya László 1050, Molnár József 1050, Péter Béla 350, Sipos János 825, Szabó Béla 600, Szabó Zoltán 300, Szerkes István 800, Trombitás József 1050, Török Ernő 1050, Vársárhelyi József 1050, Vetési Sándor 700, Virág Károly 1000 P.

II. évről: Bucsy Ernő 950, Cseh Zsolt 1000, Csia Béla 950, Mátis Endre 1050, Orbók Sándor 600, Szabó Frigyes 750, Németi Rudolf 1050 P. III. évről: Benkő György 225, Czira Bálint 825, Incze István 1050, Kozma Endre 350, Pataki János 1050, Batiz András 464, Dengel Ede 775, Imreh 400, G. Kovács Ernő 1050, Molnár Zoltán 614, Rápó Károly 575, Szőke Károly 200, Tompa László 1050. V. évről: Barabási Ferenc 50, Magyarossi Sándor 600, Marosi Péter 500, Molnár Dezső 600, Páll Dezső 375, Petri József 1000, Sánta Pál 700, Takács György 800, Várbeli István 258 pengő.

Leckepénzből 2079 Pengő 15 fillér kedvezményt nyertek.

Mult esztendei akadémiai istentisztelet perselypénzéből az I. évesek I. félévi egyetemi díját egészében intézetünk pénztára hordozta.

Ifjúsági Egyesület a szokásos gyógyszersegélyen kívül 1452 pengőt juttatott a palástalapból tagjainak.

Mindent összehátítva, csaknem 100.000 pengő segélyt élveztek az év folyamán hallgatóink, amely segélynek csaknem fele a délerdélyi menekült hallgatóinknak jutott.

VII. Egészségügyi jelentés.

A Fakultás növendékeinek egészségi helyzete az 1943—44. évben általában kedvező volt. Dacára a háborús állapotok okozta alimentálási és fűtési nehézségeknek, azokkal összefüggésbe hozható megbetegedés nem fordult elő, úgyszintén csak szórványosan észleltük a téli hónapokra jellemző légzőszervi hurutos bántalmakat.

Összesen 32 megbetegedési eset volt nyilvántartva, melyből 23 belgyógyászati, 5 sebészti, 2 bőrgyógyászati és 2 szemészeti koreset volt.

Kórházba utalás 5 esetben volt szükséges, ebből 3 sebészti, 2 pedig belgyógyászati okok miatt. Óperációt 3 hallgatónál végeztünk: 1 vakbél, 1 mandula és 1 tömlős daganat okából.

A tanév folyamán egészségi okokból 1 hallgatót szabadságotunk.

Betegség folytán elveszett munkanapok száma összesen 126 nap.

Részletes statisztika: Influenza 8, légső-hörghurut 6, mandulagyulladás 3, száraz mellhártyagyulladás 1, akut-gyomorhurut 2, sárgaság 1, Furunculosis. eccema 2, sérülés 2, féregnyulványgyulladás 1, idült mandulagyulladás 1, tömlős daganat 1, köfőhártyagyulladás 2.

Dr. Koronka István,
intézeti orvos.

C) A hallgatók. Egyesületi munka.

1. A hallgatók névsora.

I. évfolyam: Béres Gábor m., Biró Ádám, Gálffy Zoltán, Farkas Árpád m., Fekete István m., Havadtöy Sándor, Kónya László m., Molnár József m., Péter Béla, Sipos János, Szabó Béla, Szabó László, Szabó Zoltán, Szekeres István m., Török Ernő m., Trombitás József m., Vetési Sándor, Vásárhelyi József m., Virág Károly. Összesen 19. — *II. évfolyam:* B. Bucsy Ernő m., Cseh Zsolt, Csia Béla m., Czirányi Miklós, Mátyás András m., Németi Rudolf, Orbók Sándor, Szabó Frigyes. Összesen 8. — *III. évfolyam:* ifj. Benkő György, Czira Bálint, Incze István m., Kozma Endre m., Liebermann Endre, Pataky János m., Sólya Bálint, Sente Péter. Összesen 8. — *IV. évfolyam:* Batiz András, Benedek Gyula, Cseresnyés Ferenc, Dengel Ede, Dénes Gyula, Imreh András m., Kádár István, G. Kovács Ernő, Molnár Zoltán, Rápó Károly, Sánta István m., Szőke Károly, Tompa László. Összesen 13. — *V. évfolyam:* Barabási Ferenc, Bálint József, Bedő Gedeon, Csutak Csaba (I. félév), Koszorus Ferenc, Magyarósi Sándor, Marosi Péter, Molnár Dezső, Páll Dezső, Petri József m., Sántha Pál. Összesen 11. — *Különbözeti vizsgás:* Takács György m., Várbeli István. Hallgatók összes száma: 61. — m. = délerdélyi menekült.

2. Ifjúsági egyesületek.

a) *Az Ifjúsági Egyesület évről-évről jelentése az 1943—44. évről.*

A hálaadás szavát emelem a Mindenható Istenhez, hogy kegyelméből megengedte befejeznünk ezt az iskolai évet is.

Theologus ifjúságunk közösségi élete zavartalan volt az elmúlt esztendőben is. Lelkiéletének kimélyítését a reggeli és esti áhitatok, a szerda esti bibliórak és a szombat esti précesek szolgálták.

A Kolozsvár környéki szórványok gondozását az ifjúság az elmúlt esztendőben is végezte az Ifjúsági Keresztyén Egyesület keretén belül. Ifjúságunk még az 1942—43. iskolai év nyarára munkatábort tervezett Köteland szórványközségben, hogy az ottani reformátusság számára templomot építsen. A munkatábort közbejött akadályok miatt csak az idén rendezhette meg. Az ifjúság 22 tagja vett részt rajta, hogy az építkezéshez szükséges előmunkálatokat elvégezze.

A szórványgondozás mellett a theologus ifjúság más gyakorlati munkát is végzett. Így vasárnapi iskolát, bibliórakot vezetett, egyik társunk pedig a fegyintézetben tartott istentiszteleteket.

Kapcsolatot tartottunk fenn minden testvér-theologia ifjúságával levelezés által. Ugyancsak e célból két-két cserediákokat küldöttünk a pesti és a pataki theologiaára.

A protestáns napokon négy taggal képviseltettük magunkat.

A kolozsvári gyülekezettel való kapcsolatunkat is fenntartottuk. Ezért ünnepélyeket rendeztünk október 6-án, október 31-én, december 4-én és március 15-én. Az ünnepélyek jövedelmét palástsegélyünk növelésére fordítottuk. Más gyülekezetekkel való kapcsolatainkat szolgálta a december 5-én Szamosújváron a dalárda által tartott ünnepélyünk Benedek Kálmán tanár úr vezetésével, melyen dr. Tavaszy Sándor professzor úr tartott előadást és Horváth István író adott elő műveiből, kiknek ezúton is köszönetet mondok szíves fáradságukért. Ugyancsak e célt szolgálta a kiskórusnak a nyárádtői templomszentelésen való szereplése. Ifjúságunk a nagy. Tanárkar vezetése alatt áldásos munkát fejtett ki a bekecsalji egyházmegyében a f. év március havában rendezett ébresztő-napokon.

Ifjúsági egyesületünk pénztárának egész évi bevétele 5.851 pengő 64 fillér volt. Palástalapunkra az ünnepélyek jövedelméből több, mint 600 pengő gyűlt be. Palástalapunkat az idén 420 pengővel növeltük. A palástalapból 1.452 pengőt juttattunk tagjainknak. 50—50 pengő kórházi segílyt nyújtottunk három egyesületi tag részére. és 30—30 pengő segílyt a protestáns napokon résztvett három theologiai hallgató részére. — Kiadásaink végösszege 5.354 pengő 95 fillér. Jelenlegi készpénzállományunk 496 pengő 69 fillér. Ifjúsági egyesületünk az elmúlt esztendőben is teljes jogú tagja volt a K. M. D. Sz.-nek.

Az Úr Istennek segedelmét kérjük továbbra is. Ő vezesse ifjúságunkat Szentlelke által!

Molnár Zoltán

e. i. ifj. elnök.

b) Beszámoló a Kolozsvári Főiskolás Ifjúsági Keresztyén Egyesület 1943—44. iskolai év munkájáról.

A főiskolás gyülekezet feladata évelejen kiadott „ügyrendünkben“ így hangzik: „Hiszem és vallom, hogy az egyesület külső keretei között a keresztyén Anyaszentegyháznak élő tagjaul hivott el az Úr avégből, hogy 1. Őt igazán megismerjem, 2. Róla, mint életem királyáról bizonytságot tegyek és a gyülekezet közösségében megtartsam.“

1. *Őt igazán megismerjem.* Ezt a célt szolgálták: főiskolás istentiszteleteink, péntek esti heti, közös bibliaóráink, otthoni bibliaóráink, imahetünk és az úrvacsorával való élés.

Istentiszteleteinket október 10-én kezdtük meg a theologiai Fakultás nagytermében. Állandó istentiszteleti helyiségként megkaptuk a Mátyás király Diákház zenetermet. Ennek érdekében kifejtett szíves jóindulatáért hálás köszönettel tartozunk dr. György Lajos professzor úrnak. 17 alkalommal tartottunk istentiszteletet. Átlag 100 főiskolás testvérünk vett részt. A szolgálatot Tőkés István főiskolás lelkész aa végezte és három alkalommal meghivott igehirdetők.

Úrvacsoraosztás két alkalommal volt (advent, böjtfő) átlag 90 résztvevővel.

21 alkalommal volt közös bibliaóránk. Az otthononként külön is tartott bibliaórák ellenére is 25—30 főiskolás vett részt ezeken az összejöveteleken. Különösen ez az alkalom volt az, amikor ismételten fájdalmasan kellett éreznünk egy református főiskolás otthon hiányát és magunkra hagyatottságunkat.

Négy otthonban tartottunk (Ref. Theol. Gábor Áron, Bólyai, Szilágyi Erzsébet) hetenként külön bibliaórát. Állandó tagok száma 60 volt.

Megtartottuk az egyetemes ifjúsági imahetet. A főiskolások maguk vállalták az előadások megtartását.

2. *Róla, mint életem királyáról bizonysgot tegyek és a gyülekezet közösségében megtartsam.*

a) Az Egyesület lényegéhez képest Urunk iránti hűségünket a testvéri közösség ápolásában igyekeztünk megmutatni. Ebben a közösségben a szeretet parancsának érvényesülése lebegett szemünk előtt.

Szeretetvendégséget rendeztünk két alkalommal 90 résztvevővel. Három főiskolás testvérünk vállalta a betegek nyilvántartását. Minden esetet jelentettek főiskolás lelkész aa-nak, aki 18 embert látogatott meg. A tagok is végeztek beteglátogatást. Nyilvántartottuk a délerdélyi menekült főiskolás testvéreinket. Érdeklődtünk nehézségeik felől. Kapcsolatot tartottunk a S. D. G., K. I. E. és más testvéregyesületekkel. Ezt is a tagok vállalták. Otthoni megbizottaink rendszeresen látogatták az otthonukban lakó református főiskolásokat.

Megrendeztük hagyományos karácsonyestünket.

b) Az Egyesület, mint a református keresztyén Anyaszentegyház élő része, hivatást érzett Isten által nyújtott lehetőségeihez képest az Anyaszentegyház missziói munkájában való részvétellel.

Emberileg legáldásosabb és eredményben leggazdagabb munkát szóránymisszióink végezték. Munkáját külön beszámolóban ismertetjük.

Amennyire a háború okozta bonyodalmak engedték, igyekeztünk fenntartani a kapcsolatot a külmisszióval. Az iránta való felelősséget ébrentartottuk. Három tagunk vállalta ennek a munkának a főiskolás ifjúság között való felszínentartását. Levelet küldöttünk Babos Sándornak.

Középiskolás testvéreinkkel tagjaink leveleztek. Sajtóorgánunk, az Ifjú Erdély, Marosi Péter szerkesztésében, állandó összekötőkapocs volt velük.

Egyéb szolgálati munkák. Fenntartottuk a zágoni árvaházzal a kapcsolatot. Általában igyekeztünk ébrentartani az árvák iránti felelősséget.

Sokan jelentkeztek a belvárosi gyülekezeti vasárnapi iskolai munkában való részvétellel. Csendesnapokon hat főiskolás testvérünk szolgált a Református Kollégiumban és az Állami Gyakorló

Gimnáziumban. Előadást tartottak, bibliaórát vezettek. A helyi gyülekezetekben is tartottak főiskolás testvéreink előadásokat. Három testvérünk minden vasárnapját a városra beözönlött falusi ifjúsággal való foglalkozásra szentelte. Egy testvérünk állandó kapcsolatot tartott fenn az iparos-kereskedő IKÉ-s tagokkal.

Két-két testvérünk vállalta a széniorokkal való kapcsolat ápolását, a délerdélyi testvéreinkkel való levelezést és az irántuk való felelősség ébrentartását.

Két testvérünk diakónusi szolgálatot vállalt az istentiszteleti alkalmakra az „illő rend“ fenntartása céljából. Betegeket nyilvántartottak, az otthoni bibliaórákról értesítették a lakókat, az összejövetelek kihirdetéséről gondoskodtak. (Apró dolgok, de nagyon sokat jelentenek az egymás iránti felelősség felébresztése szempontjából.)

Külön meg kell emlékezni Olasz Egon szigorló-orvos és Nagy Irma bölcsészeti hallgató testvéreinkről, akik az úrvacsorai kenyér és bor beszerzését, az úrasztala megterítését és a terítők, valamint a kegyeszek tisztántartását végezték dicséretreméltó hűséggel.

Az áldozatosságnak reménykeltő jeleivel találkoztunk nem egyszer. Egyik testvérünk a külvárosi gyermekeknek viselte gondját. 750 pengő értékben istentiszteleti célra harmóniumot vásároltunk. Egyesületünk keresztfiának karácsonyi ajándékként egy pár cipőt küldöttünk 35 pengő értékben. Az úrvacsorai bort és kenyeret egy-egy főiskolás adta. Két testvérünk 30 pengőt adott úrvacsorai alap létesítésére. Névtelenül három alkalommal kaptunk 20—20 pengőt harmóniumra. Említésreméltó, hogy az istentiszteleti perselypénz 25—30 pengő volt minden alkalommal.

Szükségesnek láttuk, hogy havonként egyszer kulturális és magyar életkérdéseknek az evangélium fényében való megvitatására előadásokat rendezzünk, megfelelő előadók bekapcsolásával. Sajnos, külső akadályozó körülmények következtében csak két előadást tarthatunk.

Pénztári jelentésünket a szórványmisszióknak beszámolójában adjuk.

Mint Egyesületünk életéhez tartozó eseményről kell megemlékezni főiskolás lelkészségünk kis fiáról és elnökünk házasságkötéséről. A jó Isten gazdag áldása legyen kegyelmének mindkét megnyilatkozásán.

Hagyományos évvégi konferenciánkat, ha Isten is úgy akarja és velünk lesz, június havában Szucságon tartjuk meg.

Összefoglalásképpen két dolgot kívánok megjegyezni. Egyesületünk munkájában Isten kegyelmének áldott jeleit szemlélhettük. Van mintegy 50—60 mélyen hívő emberünk, akik nem szegénylik a Krisztusról való bizonyágtételt. Van egy kis mag, melyre reménykedve tekinthetünk.

És másodsor: munkánkban társtalanul állottunk. Nincsen, aki a főiskolás kérdést nyilvántartaná, fontosságát felmérné. Ezért

nincsen otthonunk. Ezért hányódunk, mint hontalanok egyik helyről a másikra. Ennek a ténynek káros voltát nem kell hangsúlyoznom. Egyházunk jövődöbeli vezető középosztálya szakad el vagy nő hozzá e munkán keresztül egyházához.

Köszönetet mondva mindazoknak, akik névleg vagy névtelenül szívükben, imádságaikban hordozták munkánkat, Isten áldását kérem az Egyesület további munkájára és nyári konferenciánkra.

Tompa László,

IV. é. theol. hallgató, FIKE titkár.

c) Beszámoló a Kolozsvári Főiskolás Ifjúsági Keresztvén Egyesület Szórványmissziójának 1943 nyarán és az 1943/44. iskolai évben végzett munkájáról.

(Helyszülke miatt Evkönyvünkben csak a jelentés összefoglalását közöljük. A beszámoló teljes egészében megjelent a Református Szemle 1944. évfolyam 14. számában.)

1943 nyarán 51 szórványgyülekezetben 18 theologiai hallgató és két középiskolás végzett munkát: Istentisztelet, gyermekek közötti munka, iratterjesztés, különböző lelkészi teendők, beteg- és családlátogatás voltak e munka részletei.

1943/44. tanév folyamán 58 gyülekezetben 57 theologus és 24 főiskolás végzett munkát.

Összefoglalva az 1943. nyarán és az 1943/44. iskolai évben végzett munkát, illetve azok eredményét, megállapíthatók a következő adatok: A 99 gondozott szórványgyülekezetben beteglátogatás és családlátogatás volt 547-szer, házi és gyülekezeti istentisztelet 846-szor, úrvacsoraosztás 73-szor, vasárnapi iskola, nyári iskola és vallástanítás 541-szer, kátétanítás 18-szor, kereszteleés 14-szer, temetés 6-szor, esketés 6-szor, biblióra 48-szor, előadás 52-szer, megbeszélés 13-szor, ünnepély 62-szer, szeretetvendégség 1-szer, mesedélután 7-szer, konfirmáltatás 3-szor, harmoniumszentelés 3-szor, közgyűlés 4-szer: 2224-szer foglalkozott 180 szórványgondozó 99 község szórvány-magyarjaival egy esztendő leforgása alatt.

Az 1943 nyarán kiosztott 2268 vallásos és nemzeti vonatkozású irathoz hozzávéve az 1943/44. iskolai évben kiosztott énekeskönyveket, vallásos iratokat, Bibliákat, az Ifjú Erdélytől és az Emke Elnökségétől kapott traktátusokat és folyóiratokat, összesen 3500 darab irattal láttuk el szórványhivünket.

Szórványmisszióink pénztári jelentése a következő: Bevétel 31.141 P 13 f, Kiadás 9088 P 76 f, Pénzállomány 22.052 P 37 f.

A kiadások részletezése: Nyári munkára 1047 P, Útiköltségek fedezésére 534 P 46 f, Iratterjesztésre 399 P 01 f, 6 pár bakkancsra 205 P 42 f, Egyéb kiadásra 195 P 70 f, Templom-építési célra 6707 P 17 f. Összesen: 9088 P 76 f.

A fedezetet a következő segélyforrások nyújtották: Az erdélyi református kollégiumok és állami középiskolák református

ifjúságának gyűjtése, EMKE elnöksége, Zoltáni Kálmán budapesti nyugdíjas rendszeres havi küldeményei, a svájci reformátusok 1300 Pengő küldeménye és az Isten ügyéért aggódó, áldozatos lelkű adakozók.

Hálát és köszönetet mondunk mindazoknak, akik munkánkat segítették és támogatták: a theologiai Tanári Karnak, a kolozsvári IX. Honvéd Hadtest parancsnokságának, az EMKE elnökségének, az erdélyi középiskolák református vallásánárainak, diákjainak és mindazoknak, akik munkájukkal és áldozathozatalukkal mellettünk állottak és hűségesen szolgáltak Isten dicsőségére.

Legyen érette hála mindenekelőtt és fölött Istennek!

Benedek Gyula,
FIKE szórványtitkár,
IV. é. theol. hallgató.

d) *Beszámoló a Kolozsvári Református Theologiai Ifjúsági Egyesület kötelendi és szopori templomépitő akciójáról.*

A kolozsvári Ref. Theologia ifjúsága már 1942 ősze óta foglalkozik a kötelendi református magyarok temploma felépítésének gondolatával.

A következő indokok vezettek erre:

1. A kötelendi református gyülekezet létszámának gyors növekedése, a gyülekezeti élet fellendülése és megszerveződése.
2. Szórványmisszióink anyagi megerősödése.
3. A kötelendi hívek határozott kívánsága és áldozatuknak az építkezésre való felajánlása.

Kérésünkkel legelőször a kolozsvári református egyházközséghez fordultunk, amely Kötelenden tekintélyes birtokkal és használatlan melléképületekkel rendelkezik.

1943 őszén a Presbitérium határoz e kérdésben és a kötelendi gyülekezetnek adományoz erre a célra 1000 négyszögöl templom-telket a Fő-út mentén és hozzájárul ahhoz, hogy a theologus ifjúság a kolozsvári egyházközség ottani erdejéből annyi fát termeljen ki, amennyi a templomhoz szükséges téglamennyiség kiegészítéséhez kell.

Ezt megelőzőleg a theologiai ifjúság presbitériuma felkéri a szórványtitkárt arra, hogy a Nt. Tanári Karnak tegyen javaslatot egy Kötelenden megszervezendő templomépitő theologus munkatábor felállítására vonatkozólag. A Tanári Kar örömmel járul hozzá az ifjúság munkájához és segítségéről az ifjúságot biztosítja. 1943 őszén a tábor és az építkezés megkezdése esedékessé vált. A remélt és megígért köistálló anyagát azonban a kolozsvári egyházközségtől nem kaptuk meg s ezért más úton kellett keressük az építési anyagok beszerzésének biztosítását. Az Isten ekkor vezetett bennünket a theologus ifjúság régi barátjához és pártfogójához, Bekess Károly ítélőtáblai sh. főigazgatóhoz. Bekess Károly főigazgató úr mellénkállásával új fordulat áll be az építés törté-

netében. Biztatására és fáradhatatlan munkássága eredményeképpen a theologus ifjúság Kelemen István hitoktató lelkész, Herman János theologiai szénior és Benedek Gyula szórványtitkár vezetése mellett 1943 október 11-én hozzákezdett a templomépítéshez szükséges 32.000 téglát kivetéséhez. Isten segedelmével sikertült 2.500 téglát kivetni, 30.000 téglához szükséges földet kitermelni, amellet a tégláégetéshez szükséges 30 szekér fát az erdőből kivágni és egy hatalmas mészgödört ásni. Ebben a munkatáborban résztvettek: Kelemen István hitoktató lelkész, Herman János theol. szénior, Benedek Gyula szórványtitkár, Molnár Dezső V. é., Molnár Zoltán IV. é., Kádár István IV. é., Szenté Péter III. é., Benkő György III. é., Kozma Endre III. é., Czira Bálint III. é., Orbók Sándor II. é., Mátis Endre II. é. Csia Béla II. é., Némethy Rudolf II. é., Szabó Frigyes II. é., Fekete István I. é., Trombitás József I. é., Vásárhelyi József I. é., Sipos János I. é., Virágh Károly I. é., Vetési Sándor I. é., Szabó Béla I. é., Biró Ádám I. é. theol. hallgatók és Dobai István I. é. joghallgató.

A munkatábort október 10-én ünnepélyes istentisztelet keretében dr. Imre Lajos professzor nyitotta meg. Október hó 13-án dr. Gönczy Lajos, dr. Gönczy Lajosné, Bekess Károly és Kovács Lajos látogatták meg táborunkat. Október 17-én dr. Nagy Géza professzor zárta be ünnepélyes istentisztelettel a tábort.

A testi munkán kívül a következő lelki szolgálatokat végeztük: reggeli istentiszteletet tartottunk 6-szor, esti précest 6-szor, október 14-én minden református családnál bibliaórát tartottunk megbeszéléssel, ezenkívül családlátogatások is voltak.

A mánkatábor jelentős segítségére voltak: Rosonczy Aladár helybeli ig. tanító családjával együtt és Mátéfy András helybeli körjegyző. Az élelmezés nehéz munkáját Czira Róza tanítónő, Czira Margit tanítónőjelölt és Szabó Frigyes II. é. theologus végezték.

1943 november és december, 1944 január és február havában az építkezési anyagok beszerzése nagyjában elrendeződött. Jelenleg rendelkezésünkre állanak a következő anyagok: 2 vagon épületfa, 1 vagon mész, 60 mázsa gipsz, 3500 drb. cserép, 32 öl kő, 26.000 égetett téglát, 25 mázsa cement, 75 kg. szeg, 180 kg. bádóg és megfelelő mennyiségű porond.

Emellet folynak egy másik templomépítésnek is az előmunkálatai, amelyet a Kolozsvár határában levő Szopor 120 lelket számláló református magyarjainak akarunk felépíteni. Erre is már jelentős pénzátalozatokat hoztunk. Két vagon épületfát már a szoporiak számára is beszereztünk.

A kötélendi templom költségvetése a mai árviszonyoknak megfelelően 100.000 pengőt tesz ki.

Bevételünk erre a célra 19.938 01 P.

Kiadásunk 19.938 01 P.

De ha felszámítjuk az anyagok meglévő részét és azok értékét a végrehajtott munkálatokkal együtt, akkor cca 60.000 pengőt

számíthatunk fel azok tényleges értékelésére. Valóságban azonban csak 19.938.01 P-t fordítottunk erre a célra.

Az építés — ha Isten is úgy akarja — 1944 június eleje táján kezdődik meg.

Az anyagbeszerzésben Bekess Károly főigazgatón kívül segítségünkre voltak: dr. Gönczy Lajos theol. igazgató, László Dezső ref. esperes, Kovács Lajos theol. háznagy, Kelemen István hitoktató lelkész, Herman János theol. szénior, Benkő György III. é., Vásárhelyi József I. é. és Trombitás József I. é. theol. hallgatók.

Isten iránti hálával mondunk köszönetet önzetlen szolgálatukért és életükre Isten gazdag áldását kérjük.

Benedek Gyula,
IV. é. theol. hallgató,
szórványtitkár.

III.

Tudnivalók az 1944–45. iskolai évre.

A) Értésítés az 1944–45. évre vonatkozólag.

Az erdélyi református egyházkerület theologiai Fakultására felvétetnek:

a) *A tanintézetbe*: a református lelkipásztori pályára készülő theologus ifjak;

b) *Az internátusba és vele kapcsolatos konviktusba*: elsősorban a theologus ifjak és 18, a helybeli m. kir. Ferenc József Tudományegyetem bölcsészet-, nyelv- és történelemtudományi- és a mennyiségtan-természettudományi karára beiratkozott állami ösztöndíjas protestáns (ref. és evang.) vallású tanárjelöltek.

I. Theologiai hallgatókra vonatkozó tudnivalók.

1. *Felvétel*. Úgy az intézetbe, mint az internátusba és a konviktusba való felvételért a folyamodványok az *1. évfolyamra* jelentkezők részére a) *születési állami anyakönyvi kivonattal*, b) *keresztlevéllel*, c) *konfirmációi bizonyítvánnyal*, d) *érettségi* (baccalaureatusi) *bizonyítvánnyal* vagy *leckekönyvvel* (index), vagy ezek hitelesített másolatával, e) *curriculum vitaevel* (rövid életrajz, melyben az életrajzi adatokon, családi helyzetén kívül feltárandó, miért óhajt a lelkipásztori pályára lépni, középiskolai éve alatt minő keresztyén ifjúsági munkában vett részt), f) *gimnáziumi vallástanárának* az igazgató által megerősített *ajánlólevelével*, melyben a lelkipásztori pályára való rátermettsége igazoltatik rövid leírás kapcsán, g) *lakóhelye lelkipásztorának ajánlólevelével*, melyben szintén a lelkipásztori pályára való alkalmatossága igazoltatik a személyi adottságok részletes felsorolásával (mind a két ajánlólevél hivatalos pecséttel ellátott *zárt borítékban* kérendő ki és melléklendő), h) testi épségét és alkalmatosságát igazoló *orvosi bizonyítvánnyal*, amelyben okvetlenül feltüntetendő, hogy nem szenved-e tüdőbajban vagy nem látszik-e tüdőbaja hajlamosnak, i) a *jelentkező szüleinek születési anyakönyvi kivonata*, j) a jelentkezőnek, ha kiskorú, *szüleinek vagyoni állapotáról szóló községi bizonyítvány*, k) negyedív alakú, ajánlottan felbélyegzett, a folyamodó pontos címével ellátott *válasz-*

borítékkal (különben az illetőt a felvételtől nem értesítjük) felszerelten és a Fakultás *igazgatóságához* címzetten legkésőbb *július 31-ig* küldendő be, a folyamodványok felzetén pontosan megjelölve a *folyamodó lakása*: község (esetleg utca, házszám), utolsó posta és vármegye.

Az első évre felvettek, a beiratkozás előtt, a Református Kórházban tüdejük egészsége, majd az intézeti orvos által a testi épség, különös tekintettel a lelkeszi pályára való alkalmatosság szempontjából (hang, hallás, beszéd stb.) felülvizsgálatnak és csak az orvosilag alkalmasnak nyilvánítottak írhatók be.

A *régi hallgatóknak* is kérniük kell felvételüket, jelezve, hogy melyik évfolyamra és csak az intézetbe, vagy az internátus-konviktusba is kéri a felvételüket. A kérvényhez, amely *július 31-ig* küldendő be, mellékelni kell egy felbélyegzett és pontosan megcímezett válaszborítékot. *Akik a kitűzött időpontig nem folyamodnak, eltávozottnak tekintetnek és helyükre más vétetik fel.*

Az intézeti Szabályzat értelmében a férfi hallgatók az internátusban lakni és a konviktusban étkezni, a női hallgatók pedig a Szeretetházban lakni és étkezni kötelesek.

2. *Díjak.* Minden felvett növendék a beiratkozás alkalmával 100 pengő leckepeznt, ezenkívül beiratkozási díj közös cím alatt bentlakó 50, kintlakó 44 pengőt (mivel a kintlakó a 6 pengő fürdődíjat nem fizeti) tartozik fizetni. Ezen kívül letétbe helyezendő 10 pengő, amely összeg, ha kártétel az illetőt nem terheli, év végén visszafizettetik. Az ifjúsági egyesületi, betegsegélyző- és kurzusdíjak ezenfelül kb. 20 pengőt tesznek ki.

Az internátusi díj és a konviktusi díj félévi előleges részletekben fizetendő szintén a beiratkozáskor és február 1-én. Kérhető havi részletekben való fizetése is. Az 1943/44. tanévben az internátus-konviktusi díj 1050 pengő volt.

Az előjáróság fenntartja magának a jogot, hogy a díjakat az 1944/45. iskolai évre a viszonyokhoz képest esetleg felemeljen állapítsa meg.

A konviktusi díjak egész évre kötelezők.

Köteles minden hallgató magával hozni egy rend, a theol. hallgató hivatásához és szolgálatához elengedhetetlenül szükséges fekete ruhát és megfelelő egyéb ruházati és felszerelési cikket.

3. *Kedvezmények és ösztöndíjak.* Az intézet beiratkozott hallgatóinak a következő kedvezmények és ösztöndíjak állanak szolgálatára :

a) Minden rendes hallgató részestül a legáció kedvezményében, amely a múlt esztendőben átlag 511 pengőt jelentett, első évesek számára 120—150 pengőt.

b) Legalább jó indexű (érettségű) hallgatók indokolt kérésre a leckepeznt fizetése alól részben vagy egészben felmenthetők.

Leckepénz-kedvezményt csak az nyerhet, aki a konviktusban étkezik.

c) Ösztöndíjak az Egyházközség, egyházmegyék, a Nőszövetség és az intézet adományából, melyek az elmúlt esztendőben kb. 24.000 pengőt tettek ki és amelyekben számarányuk szerint I. éves hallgatók is részesülnek.

d) Alkalmi segélyek, melyeket a rendelkezésre álló összeg szerint a Tanárkar oszt ki a félévek végén.

e) Menekült hallgatók állami és társadalmi forrásból eredő segélye.

A segélyekért, ösztöndíjakért (a legációt kivéve) a Fakultás igazgatóságához a felvételi kérvénnyel egyidejűleg kell folyamodni, mellékelve a szülők vagyoni helyzetéről szóló bizonyítványt. Mindenki, aki bármely segélyért folyamodik, folyamodványában köteles kijelenteni, hogy a tanári kar által részére kijelölendő intézeti vagy egyházi munkában készséggel résztvesz és enemű megbízásait pontosan teljesíti. E külön munkák nem fognak ellentétben állani pályára való készültségével, sőt azt kiegészíteni és alaposabbá tenni fogják.

Aki a jelzett időig nem folyamodik, vagy nem jelentkezik — még ha a stípendiumot élvezte is —, eltávozottnak tekintetik és helye mással töltenek be. Aki folyamodásához a megkívánt okmányokat nem csatolta, annak kérését nem vesszük figyelembe.

4. Az összes theologiai hallgatók heti 10 órával a Ferenc József Tudományegyetem bölcsész-, nyelv- és történettudományi karának rendes hallgatói lehetnek a kar többi hallgatóit megillető jogokkal és kedvezményekkel (kivéve a tanárjelöltek számára létesített ösztöndíjakat), abszolutoriumot szerezhettek és doktori szigorlatot tehetnek. Az I—II. évesekre nézve kötelező az egyetemre való beiratkozás a Tanárkar által előírt tárgyakból való kollokviumi kötelezettséggel. A többi évfolyam hallgatóira nézve az egyetemi tanulmányozás fakultatív.

5. Nagyon indokolt és okmányolt kérés esetén a rendes beiratkozási időtől kezdve 2 hétig adhat a Tanárkar engedélyt az utólagos beiratkozásra. Későbbi jelentkezéseket már nem vehetünk figyelembe.

6. Minden tárgyú kérés külön kérvényben, külön íven adandó be.

II. Tanárjelöltekre vonatkozó tudnivalók.

A theologiai Fakultáson a m. kir. vallás és közoktatásügyi Miniszter Úr által protestáns (református és evangélikus, számarány szerinti megoszlással) tanárjelöltek számára létesített 18 darab ösztöndíjra, amelyek állanak: 1. ingyenes teljes ellátásból a református theologia internátus-konviktusában (lakás, fűtés, világítás, takarítás, napi háromszori étkezés a theologiai hallgatókkal egyenlő feltételek mellett) és 2. esetleges legáció-kedvezményből, pályázhatnak tanári pályára készülő protestáns ifjak és tanár-

jelöltek, akik már az elmúlt esztendőben be voltak iratkozva valamelyik tudományegyetem bölcsészet- vagy mennyiségtani karára.

A felvételi folyamodványhoz, melyet a m. kir. vallás- és közoktatástügyi Miniszter Úrhoz kell címezni, de a theologia igazgatóságához kell beküldeni, csatolni kell a következő mellékleteket:

a) születési anyakönyvi kivonat és származást igazoló iratok; b) érettségi bizonyítvány, felsőbb éveknél érettségi és indexmáskolat; c) rövid életrajz; d) orvosi bizonyítvány, mely igazolja, hogy a folyamodó a tanári pályára és az internátusi együttlákásra egészségileg alkalmas; e) lakóhelye lelkipásztorának ajánlólevele, vagy beszerezhetetlenség esetén más egyházi ajánlólevél; f) első évre folyamodóktól gimnáziumi igazgatójuk ajánlólevele (az ajánlólevelek zárt borítékban); g) felbélyegzett válaszboríték.

Azoknak is folyamodniok kell, akik az elmúlt évben már élvezték az ösztöndíjat. A folyamodványok benyújtási határideje: 1944 július 31.

A felvett hallgatók kötelesek a theologia rendtartásához alkalmazkodni, hatóságainak engedelmesskedni és résztvenni azokon az istentiszteleti alkalmakon, valamint heti pár órát kitevő előadásokon, amelyeket az ösztöndíj felügyelő bizottság számukra a theologián kijelöl.

III. Általános tudnivalók.

a) A *beiratkozás* időpontja, valamint az éveleji többi dátum később lesz megállapítva és közzétéve.

b) A *benlákásra* felvettek csak beiratkozás és díjfizetés után az internátusi felügyelő professzor engedélyének megnyerése után költözhetnek be.

Az összes ágyneműt (matrac vagy szalmazsák, párna, paplan, ágyszerítő és huzat) az ifjaknak kell hozniok, valamint a konviktusba legalább 2—2 darab 40×40 cm. méretű asztalkendő megjelezve.

Tudakozódások válaszbélyeg csatolásával a Fakultás Igazgatóságához intézendők: Kolozsvár, Református Theologia címen.

A theologiai Fakultás igazgatósága.

B) Nyári munkaprogramm 1944. év nyarára.

A theologiai szabályzat 272. §-a a következőket tartalmazza: „Az Isten országa szolgálatára készülőknek állandóan benne kell élniök e munka légkörében. Ezért a tanárkar évről-évre megállapítja azt a munkaprogrammot, amelyet az összes hallgatóknak a nyári szünetben el kell végezniök. E program két részből áll: 1. elméleti és 2. gyakorlati-gyülekezeti feladatok. Az elméleti feladat, amely évfolyamonként állapítatik meg: a Szentírás, a hitvallások, az Institutió és a jelentősebb modern theologiai művek tanulmányozása. Ennek tételeit, amelyek közül sohasem hiányozhatnak a szentírási tételek, évről-évre állapítja meg a tanárkar és a tételek írásban dolgozandók ki és adandók be. A gyakorlati feladat abban áll, hogy minden hallgató a nyári szünet alatt abban a gyülekezetben, amelyben tartózkodik, a lelkész felügyelete alatt köteles legalább heti négy órai gyülekezeti munkát végezni. Ilyen munka gyanánt számít: hétköznapi, vasárnapi istentiszteletek végzése, irodai munka, vasárnapi iskola, bibliakör vezetése, segédkezés vallásos összejvetel rendezésében, énektanítás stb. Köteles továbbá a szomszédos szórványok gondozásában, az iratterjesztés propagálásában és megindításában, a nagyobb gyülekezetek szélein alakult új települések híveinek összeírásában és gondozásában segédkezni. Ajánlatos, hogy támogassa a szomszédos gyülekezetet is, ha ott nincs vakációzó theologus, különösen, ha a lelkeszi állás üresedésben van. Mindezekről a munkákról köteles illetékes lelkészének, akinek az engedélyével és felügyelete alatt munkálkodott, írásban beszámolni. Köteles az összes munkáiról pontos naplót vezetni, amelyet illetékes lelkésszel láttamoztatva, az összes munkákról szóló szolgálati bizonyítvánnyal, valamint az elméleti tételekkel együtt a beiratkozáskor benyújt a Fakultás igazgatójához, aki enélkül be nem írhatja. A munkaprogramm kidolgozása alól részben vagy egészben az igazgató adhat előzetes kérésre felmentést. A munkaprogramm legkiválóbb elvégzői jutalomban részesülnek. A hanyagok hanyagságuk mérve szerint fegyelmi büntetés alá esnek.“

I. évet végzettek számára:

Szentírás tanulmányozás:

1. Az áldozatok nemei Mózes III-ik és IV-ik könyvéken.
2. Jézus Krisztus a Zsidókhöz írt levélben.
4. Az utolsó ítélet János Apostolnak Mennyei Jelenésekről való könyvében.

Tudományos munka:

Kivonatolják az Institutio I. könyve I—XIV. fejezeteit.

II. évet végzettek számára:

Szentírás tanulmányozás:

1. A Messiás alakja Ésaiás, Jeremiás, Ezékiel, Dániel próféta könyvében.
2. Jézus Krisztus halálának jelentősége Pál apostol életében és igehirdetésében.

Tudományos munka:

Kivonatolják az Institutio IV-ik könyve XIII—XIX. fejezeteit.

III. évet végzettek számára:

Szentírás tanulmányozás:

1. Jób könyvének theológiája.
2. Az Új-Testamentum tanítása az örök életről.

Tudományos munka:

Kivonatolják az Institutio IV-ik könyve I—XII. fejezeteit és Niesel Vilmos: Kálvin theológiája c. művének X—XIII. fejezeteinek 120—180. oldalait.

Általános utasítás: A IV. évet végzettek számára munkaprogramot nem adott a tanári kar.

A többi évfolyam növendékei a beiratkozás alkalmával kötelesek munkájukat a szénioroknak átadni. **A munkák beadása nélkül senki be nem írható és haladékos sem nyerhet a beiratkozásra.**

A beiratkozáskor be kell adniok:

- a) szolgálati bizonyítványt a végzett munkáról;
- b) munkanaplót, láttamozva az illetékes lelkész által;
- c) szentírási tételt, legalább 20 egynegyed íves lapnyi terjedelemben, Institutióból kijelölt rész kivonatát.

Akik nyári missziói munkában vannak és ezt munkábaállásuk alkalmával az igazgatónak írásban bejelentették és a beiratkozáskor szolgálati bizonyítvánnyal igazolják, csak a bibliai tételt kötelesek kidolgozni és a munkanaplóval együtt benyújtani.

A nyári munkaprogram elvégzői között a következő jutalmak osztatnak ki: a legjobb dolgozat 50 pengő, a második és a harmadik könyvjutalomban részesül.

A theologiai Fakultás tanári kara.

C) Vizsgai házi írásbeli tételek az 1944—45. évre.

I. Alapvizsga tételei:

1. *Bibliai tudományok köréből.*

a) Ószövetségi (Nagy András): Az Ótestamentum szent emberei és azok ismertetőjelei.

b) Újszövetségi (Maksay Albert): Az Újszövetség személyi utalásai Jézus apostolaira és többi tanítványaira.

2. *Egyetemes keresztyén egyháztörténetből* (dr. Nagy Géza): Nagy Károly élete és kormányzása.

3. *Vallásbölcsezetből* (dr. Tavaszy Sándor): Kant, Fichte és Hegel tanítása a vallásról.

E tételek közül mindenki egyet köteles kidolgozni.

II. Első lelkészsképesítő vizsgálat tételei.

1. *Bibliai tudományok köréből.*

a) Ószövetségi (Nagy András): Messiásvárás az Ószövetségben.

b) Újszövetségi (Maksay Albert): A halottak feltámadásáról szóló újszövetségi helyek exegézise.

2. *Protestáns egyháztörténetből* (dr. Nagy Géza): Nagy Frigyes egyházpolitikája.

3. *Szisztematika theológiából* (dr. Tavaszy Sándor): A lélek halhatatlanságának theologiai kritikája.

III. Második lelkészsképesítő vizsga tételei.

1. *Magyar protestáns egyháztörténetből* (dr. Nagy Géza): A linci béke.

2. *Egyházjogtanból* (dr. Imre Lajos): Az országos református egyházi közalap. (Története, helyzete, jelentősége.)

3. *Gyakorlati theológiából* (dr. Imre Lajos ebben az évben a poimenikából): A lelkigondozás munkája a szórványban. (Problémák, feladatok, utak.)

4. *Gyakorlati bibliamagyarázat* (dr. Imre Lajos): I. Thessalonikai levél.

5. *Kátémagyarázat* (dr. Imre Lajos): Heidelbergi Káté XV., XVI. és XVII. Úrnapja.

6. *Egyházi beszéd* (dr. Gönczy Lajos): 133. zsoltár.

Mindenki köteles kidolgozni: 1. egyet a tudományos tételek közül, 2. az egész bibliamagyarázati tétel tetszés szerinti részét egészen, 3. egy kátémagyarázati tételt, 4. az egyházi beszédet és ezeket a kitézött időre be kell nyújtania. A bibliamagyarázati tétel többi részére és a többi kitézésekre úgy kell készülnie, hogy a szóbeli vizsgálaton bármelyik magyarázatára kész legyen.

A vizsgai házi dolgozatok beadási határideje a tavaszi vizsgálatra május 10., az őszi augusztus 10., mely időpontig az előző évben meghirdetett tételeket kell kidolgozni.

Minden egyes dolgozatot külön-külön, fekete, kemény táblába kötve, negyedív formában, olvasható — lehetőleg gép- — írással úgy kell benyújtani, hogy a külső táblán is feltüntetve legyen a dolgozat címe és szerzője. Az alapvizsgai és I. lelkészképesítő vizsgai dolgozatok a Theologia igazgatóságához, a II. lelkészképesítő dolgozatok az egyházkerületi főjegyző úrhoz nyújtandók be.

D) Pályatételek és jutalmak az 1944—45. tanévre.

1. *Héber nyelvből* az első éveseknek: szóbeli nyílt versenyen a legjobb előhaladást tanusítónak jutalma a gróf Teleki-alapból, melyet a Tanári Kar 40 pengőre egészít ki. *A verseny anyaga az egész évi anyag és Jeremiás 26. részének fordítása és grammatikai feldolgozása.*

2. *Tudományos pályatétel* a Szász Domokos- és Teleki-alapok összevont kamataiból, egyháztörténeti, szisztematikai és gyakorlati theologiai tárgyakból felváltva. Az alapítványok kamatát a Tanári Kar dr. Tavaszy Sándor 17 pengős adományának felhasználásával 50 pengőre egészíti ki. Ez évben a szisztematika teológiából: A sorsszerűség és a gondviselés az emberi életben.

3. *Tudományos pályatétel*, díja a fennmaradt pályadíjak terhére 50 pengő, az Ószövetségi és Újszövetségi bibliai tudományokból, ez évben az Ószövetségi bibliai tudományokból: Dr. Kecskeméthy István, *a theologus.*

4. *Egyházjogból*, díja a Bartók-alapból, kiegészítve 50 pengőre: *Bođ Péter egyházjogtörténeti jelentősége.*

5. *Filozófiai pályatétel*, a dr. Tavaszy Sándor által tartott publicum collegium részvételi díjából 50 pengő: Szokrates, Platon, a szkolasztika, Hegel dialektizálása és a theologiai dialektika ismeretése, valamint a közöttük levő különbségek felmutatása.

6. *A gyakorlati teológiából*: a) *A legjobb homiletikai szemináriumi dolgozat* írójának és előadójának a Nagy Péter- és gróf Teleki-alapból, amelyet a Tanári Kar 40 pengőre egészít ki. b) *Prédikáció 145. Zsoltár 18. v. alapján*, a Molnár Albert-alapból, melyet a Tanári Kar 40 pengőre egészít ki. c) *Prédikáció műfordítás* németből, az eredeti benyújtásával, a Nagy Péter-alapból, melyet a Tanári Kar 30 pengőre egészít ki. d) *Évzáró ima*, a Hory-alapból 20 pengőre egészítve ki.

7. *A legjobb harmóniumjátészónak* nyíltversenyen, a Szász Domokos-alapból, kiegészítve 40 pengőre.

8. *Ugron István-alap* kamatai *modern idegen nyelvben* jeles előadást tanusító hallgató számára.

9. *Dávidházi Bekess Károly-alap* kamatai az iratterjesztés munkájában legnagyobb sikert felmutató hallgató számára.

10. *Jutalmak*. Zwingli-alapból jeles tanulónak és a gróf Teleki-alapból a két legszorgalmasabb diáknak. A jutalmakat a Tanári Kar 50 pengőre egészíti ki.

A pályamunkák géppel írva, lapszámozva, bekötve, jeligés levéllel ellátva, 1945 május 10-ig adandók be az igazgatósághoz, ugyanitt kell jelentkezniök azoknak, akik a nyíltversenyen akarnak résztvenni. *Későbbi jelentkezéseket és később érkezett műveket nem veszünk figyelembe.*

TARTALOM.

I. Az intézet állapota.

A) <i>Szellemi állapot</i>	3
a) Hatóságok	3
a) Tanári kar	3
c) Hallgatók	6
B) <i>Anyagi állapot</i>	7
a) Jelentés az intézet anyagi helyzetéről	7
b) Internátus-konviktusi jelentés	9
c) Tan- és nevelésszükségletek	10
d) Könyvtári jelentés	10

II. Az intézet működése.

A) <i>Adatok az 1943–44. iskolai év történetéhez</i>	12
1. A tanév dátumai	12
2. Nyári munkaprogramm	12
3. Akadémiai istentiszteletek	13
4. Akadémiai estélyek	14
5. Konferenciák	15
6. Précések, bibliaórák	15
7. A református nők bibliaköre	16
8. Hivatalos képviseletek, üdvözlések és részvényt nyilvántartások	16
9. Az intézet életének nevezetesebb eseményei	17
10. Fontosabb főhatósági és tanárkari határozatok	18
11. Az intézeti adminisztráció	18
12. Tanárok irodalmi munkássága	19
13. Tanárok intézeten kívüli szolgálatai	19
B) <i>Oktatás, nevelés, fegyelem, segélyezés, egészségi állapot</i>	23
I. Órarend és elvégzett anyag	23
II. Tanulási eredmény	27
III. Fegyelem	29
IV. Nevelés	29
V. Jelentés a pályatételekről és jutalmakról	30
VI. Segélyezés	31
VII. Egészségügyi jelentés	32
C) <i>A hallgatók, egyesületi munka</i>	33
1. A hallgatók névsora	33
2. Az Ifjúsági Egyesület évvégi jelentése	33
3. A Főiskolási Ifjúsági Keresztény Egyesület jelentése	34
4. Beszámoló a szórvány-munkáról	37
5. Beszámoló a kötelendi és szopori templomépítési akcióról	38

III. Tudnivalók az 1944–45. iskolai évről.

A) Értésítés az 1944–45. tanévről vonatkozólag	41
B) Munkaprogramm az 1944. év nyarára	45
C) Vizsgai házi írásbeli tételek az 1944–45. évről	47
D) Pályatételek és jutalmak az 1944–45. évről	48

